

**PLAN OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO -
EDUKACYJNY**

**STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD
DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3
W ŻŁOBKU „ZŁOTY PROMYK”
W NOWYM TOMYŚLU
na lata 2026-2027**

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna	4
Wprowadzenie	4
ORGANIZACJA	5
Standard 1 Żłobek funkcjonuje w oparciu o dokumenty i akty prawne regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi.....	5
Standard 2 Organizacja pracy żłobka uwzględnia wiek i potrzeby rozwojowe dziecka oraz potrzeby rodziców	6
BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE	9
Standard 1 Żłobek zapewnia bezpieczeństwo dzieciom w trakcie ich pobytu w placówce	9
Standard 2 Żłobek dba o higieniczne warunki pobytu i zdrowia dzieci	11
ADAPTACJA W ŻŁOBKU	13
Standard 1 Żłobek zapewnia stopniową i indywidualną adaptację dziecka, prowadzoną w ściślejszej współpracy z rodzicami	13
Standard 2 Żłobek wspiera dzieci w codziennym radzeniu sobie ze stresem	15
Standard 3 Żłobek przygotowuje dzieci do przedszkola	16
ŻYWIENIE DZIECI W ŻŁOBKU	17
Standard 1 Posiłki w żłobku organizowane są w taki sposób, aby były przyjemne i uczące dzieci	17
Standard 2 W żłobku, w porozumieniu z rodzicami, dba się o zrównoważone i zdrowe żywienie	18
Zalecenia dietetyczne	20
ODPOCZYNEK W ŻŁOBKU	21
Standard 1 Żłobek stwarza dzieciom odpowiednie warunki do snu i innych form odpoczynku, które są zgodne z ich aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi	21
CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZO – HIGIENICZNE	23
Standard 1 Personel wykonuje czynności opiekuńczo – higieniczne z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relacje	23
Standard 2 Żłobek tworzy odpowiednie warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci	24
EDUKACJA I ROZWÓJ DZIECKA	25
Standard 1 Żłobek zapewnia dzieciom warunki do zabawy i zajęć zgodnie z potrzebami rozwojowymi, preferencjami i aktualnymi zainteresowaniami	26
Standard 2 Personel zapewnia dzieciom w żłobku różnorodne zabawy i zajęcia, które wspierają całościowy rozwój dzieci	27
INFRASTRUKTURA I PRZESTRZEŃ	29
Standard 1 Żłobek zapewnia bezpieczną i zgodną z obowiązującymi przepisami prawa infrastrukturę wewnątrz lokalu i na placu zabaw	30
Standard 2 Aranżacja przestrzeni w żłobku zapewnia dzieciom poczucie emocjonalnego Bezpieczeństwa	31
Standard 3 Aranżacja przestrzeni w żłobku jest ucząca i inspirująca dzieci do różnych aktywności	32
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I SPECJALNE POTRZEBY DZIECI	35
Standard 1 Żłobek organizuje warunki pozwalające na uczestnictwo dzieci z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki w codziennym życiu placówki	35
RODZINA	35
Standard 1 Żłobek inicjuje i rozwija współpracę z rodzicami	36

Standard 2 Personel żłobka stwarza warunki do dialogu z rodzicami i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację	36
PERSONEL – KWALIFIKACJE, KOMPETENCJE I ROZWÓJ ZAWODOWY	38
Standard 1 Struktura zatrudnienia personelu zapewnia sprawne funkcjonowanie żłobka	38
Standard 2 Personel tworzy rozwijający się i regularnie współpracujący ze sobą zespół	40
Standard 3 Personel rozwija styl opieki i komunikacji z dziećmi oparty na szacunku i uważności na potrzeby dziecka	41
Załącznik 1: Arkusz samooceny pracownika żłobka	43
Załącznik 2: Arkusz okresowej oceny pracownika zatrudnionego w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu	44
Załącznik 3: Ankieta dla rodziców	46
Załącznik 4: Karta zakresu obowiązków pracownika – pielęgniarka.....	48
Załącznik 5: Karta zakresu obowiązków pracownika – opiekunka	50
STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM	52
Standard 1 Ochrona małoletnich przed krzywdzeniem	52
Standard 2 Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich	56
Standard 3 Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w żłobku...57	
Standard 4 Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem ...57	
Załącznik 1: Zasady bezpiecznej rekrutacji w Żłobku	59
Załącznik 2: Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem	62
Załącznik 3: Ustalone w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko oraz dziecko – dziecko	63
Załącznik 4: Karta interwencji (wzór)	67
Załącznik 5: Zasady ochrony wizerunku małoletniego i danych osobowych	68
Załącznik 6: Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych i wykorzystanie wizerunki	71
Załącznik 7: Oświadczenie (nieupubliczniane wizerunku dzieci i pracowników)	73
Załącznik 8: Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem	74
Załącznik 9: Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie	75
Załącznik 10: Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli która nie ukończyła 18. roku życia (przemoc rówieśnicza)	76
Załącznik 11: Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna	77
Załącznik 12: Upoważnienie do przyprowadzania i odbioru dziecka ze żłobka	78
Załącznik 13: Zgoda na przetwarzanie danych osobowych w związku z upoważnieniem do odbioru dziecka z placówki	80

PLAN OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO - EDUKACYJNY

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W ŻŁOBKU „ZŁOTY PROMYK” W NOWYM TOMYŚLU

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2023, poz.2121)

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U.2023, poz.204)

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich – Dz.U. 2023, poz. 1606)

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023, poz. 535)

Wprowadzenie

Wczesne dzieciństwo to kluczowy okres w życiu człowieka determinujący jego późniejsze możliwości edukacyjne, zawodowe i życiowe. Najmłodsze dzieci są szczególną grupą społeczną. Na tym etapie w ich życiu zachodzą zasadnicze procesy rozwojowe oraz kształtują się podstawowe kompetencje emocjonalne, społeczne i poznawcze, dlatego też potrzebują one odpowiedniego wsparcia oraz dobrego środowiska do rozwoju i uczenia się.

Żłobek jest instytucją uzupełniającą podstawową rolę jaką pełni rodzina. Wczesna opieka i edukacja wysokiej jakości stwarza dzieciom odpowiednie warunki rozwoju ich potencjału życiowego oraz ma głęboki i długotrwały wpływ na ich funkcjonowanie. Daje dzieciom poczucie emocjonalnego bezpieczeństwa i akceptacji, rozwija ciekawość świata, wspiera chęć uczenia się, ma wpływ na umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych, kształtuje umiejętności radzenia sobie w nowych warunkach, rozwija zachowania prozdrowotne oraz zapewnia optymalne dorastanie.

Wczesna opieka i edukacja dobrej jakości jest również skutecznym środkiem polityki prorodzinnej, ponieważ wspiera rodziny z małymi dziećmi i umożliwia rodzicom lepsze godzenie obowiązków rodzinnych i zawodowych oraz zwiększając ich szanse zatrudnienia.

Ważnym etapem budowania i rozwijania jakości opieki nad dziećmi do lat 3 jest określenie wymogów (standardów), jakie stawiane są placówce realizującej opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Standardy są granicą jakości, mającą za zadanie zapewnić dzieciom w żłobku właściwą opiekę fizyczną i zdrowotną oraz odpowiednią do wieku edukację. Standardy pozwalają zrozumieć, czym jest jakość w systemie opieki nad dziećmi do lat 3, definiują i opisują w jaki sposób ma być organizowana i sprawowana dobrej jakości opieka, jednocześnie przekazują informacje osobom pracującym w żłobku jakie są wobec nich oczekiwania. Standardy dają także

wiedzę rodzicom na temat tego, czym jest jakość i czego mogą oczekiwać od systemu opieki w żłobku.

Organizacja

Żłobek to jedna z form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, której zadaniem jest zapewnienie dziecku opieki w warunkach zbliżonych do warunków domowych, zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej i edukacyjnej oraz prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Standard 1

Żłobek funkcjonuje w oparciu o dokumenty i akty prawne regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi

Opisy standardu

1.1 Żłobek funkcjonuje w oparciu o statut

- Placówka posiada Statut zatwierdzony przez organ prowadzący – Gminę Nowy Tomyśl
- Statut zawiera elementy określone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa: Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2023.204), w szczególności:
 - nazwa i miejsce prowadzenia,
 - cele i zadania oraz sposób ich realizacji,
 - warunki przyjmowania dzieci,
 - zasady ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie, w tym w przypadku nieobecności dziecka w placówce,
 - zasady udziału rodziców w zajęciach.

1.2 Żłobek posiada niezbędne regulaminy określające organizację pracy placówki

- Żłobek posiada regulamin organizacyjny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, który określa organizację wewnętrzną pracy żłobka, w tym, godziny pracy placówki.
- Żłobek posiada regulaminy określone prawem dla jednostek organizacyjnych: regulamin pracy, regulamin wynagradzania pracowników, politykę bezpieczeństwa, kontrolę zarządczą, regulamin przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, regulamin ZFŚS, politykę antymobbingowa, politykę bezpieczeństwa i instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych, politykę rachunkowości, instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania składnicy akt, instrukcję alarmową, instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.

1.3 Żłobek prowadzi dokumentację związaną z opieką nad dziećmi.

- Placówka posiada dokumenty zgłoszenia dziecka do żłobka: Wniosek o przyjęcie dziecka do Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu, Oświadczenie o posiadanym orzeczeniu

o niepełnosprawności dziecka, Oświadczenie o wielodzietności rodziny kandydata, Oświadczenie i informacje dotyczące dziecka, Oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego o stanie zdrowia dziecka, Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych o zatrudnieniu, prowadzonej działalności gospodarczej, prowadzeniu gospodarstwa rolnego, pobieraniu nauki w systemie dziennym. Oświadczenie o rozliczeniu podatku od osób fizycznych w gminie Nowy Tomyśl.

- Placówka posiada umowy w sprawie korzystania z usług Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu zawarte z rodzicami
- Opiekunowie wypełniają codziennie listy obecności dzieci
- Placówka prowadzi karty obserwacji dziecka, aktualizowane minimum trzy razy w roku
- Żłobek posiada upoważnienia do odbioru dziecka, w przypadku gdy odbiera je z placówki inna osoba niż rodzic.
- Placówka posiada zgody (imiennie oświadczenia) na wykorzystanie wizerunku dziecka do działań informacyjnych i edukacyjnych.
- Placówka posiada procedury dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia dzieci: Procedura zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa podczas ich pobytu w żłobku, Procedura przyprowadzania i odbierania dziecka ze żłobka, Procedura spacerów i wycieczek organizowanych przez żłobek, Procedura pobytu i bezpieczeństwa na placu zabaw w żłobku, Procedura mycia i dezynfekcji zabawek, Procedura bezpieczeństwa w sali zabaw w żłobku, Procedura w przypadku choroby dziecka, Procedura w przypadku wystąpienia objawów chorób zakaźnych w tym wszawica i świerzb, Plan higieny, Procedury postępowania w sytuacji kryzysowej – ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy, Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że wobec dziecka stosowana jest przemoc, Procedury zapobiegawcze w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- W przypadku dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagającymi szczególnej opieki, placówka prowadzi dokumentację dotyczącą indywidualnej opieki i pracy z dzieckiem.

Standard 2

Organizacja pracy żłobka uwzględnia wiek i potrzeby rozwojowe dziecka oraz potrzeby rodziców

Opisy standardu

2.1. Organizacja pracy personelu w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu

2.2. Pracownicy przychodzą do pracy zgodnie z miesięcznym grafikiem pracowników – w sytuacji losowej grafik jest ustalany według potrzeb.

2.3. Do obowiązków opiekuna będącego na porannej zmianie należy:

- otwarcie pomieszczeń,
- sprawdzenie stanu sal pod względem bezpieczeństwa,

- przyjmowanie dzieci – w razie potrzeby krótka rozmowa z rodzicem,
- sprawdzenie obecności.
- w przypadku mniejszej ilości personelu (zwolnienia, urlopy) w godzinach 6.30 do 7.30 grupy łączą się w celu zapewnienia opieki porannej. Informacja dla rodziców znajduje się przy domofonie i wejściu do żłobka. Około godziny 7.30 dzieci z opiekunami z grupy rozchodzą się do swoich sal (w razie konieczności organizacja dostosowywana jest według aktualnych potrzeb),
- organizacja porannego czasu wolnego dzieci (dostosowana jest do ich samopoczucia).

2.4. Personel prowadzi cały dzień czynności higieniczno – pielęgnacyjne, karmienie dzieci oraz odpowiednie zajęcia dostosowane do wieku dzieci:

- zajęcia dydaktyczne, tematyczne,
- zabawy zespołowe,
- zabawy stolikowe,
- zabawy paluszkowe,
- muzyka relaksacyjna,
- czytanie książek.

2.5. W żłobku dzieci mają czas na odpoczynek – leżakowanie – sen w godzinach od 11.00 do 13.00 w tym czasie część personelu dalej sprawuje opiekę nad dziećmi – czuwa nad ich bezpieczeństwem. W czasie odpoczynku dzieci, część personelu, odbywa 15 minutową przerwę zgodnie z Kodeksem pracy (następuje zmiana pracowników). Przerwa odbywa się w tym samym pomieszczeniu z uwagi na możliwość pomocy w sytuacjach wyjątkowych.

2.6. W czasie odpoczynku dzieci (jeśli organizacja pozwala) opiekunowie nie pozostawiają dzieci bez opieki, wykonują dodatkowe czynności wynikające ze swoich obowiązków:

- uzupełnienie dokumentacji,
- przygotowanie ogłoszeń dla rodziców i wysyłanie niezbędnych informacji,
- rozmowy indywidualne z wcześniej umówionym rodzicem / opiekunem,
- przygotowanie materiałów do zajęć dydaktycznych
- przygotowanie dekoracji.

2.7. W godzinach po obiedzie dzieci oraz czynnościach higienicznych następuje ponowne połączenie grup celem zapewnienia dalszej opieki. Opiekunowie pracujący do godziny 15.00 - 16.30 odpowiadają za przekazanie bieżących informacji rodzicom dzieci.

2.8. Organizacja placówki uwzględnia dbałość o samopoczucie i prawidłowy rozwój dzieci

- Czas przebywania dzieci w żłobku wynosi do 10 godzin. Z uwagi na dobro dziecka rekomenduje się, by czas przebywania dziecka w placówce nie przekraczał 9 godzin.
- Opiekę nad dziećmi sprawują opiekunowie w liczbie określonej przez obowiązujące przepisy prawa (1 opiekun na maksymalnie 8 dzieci powyżej roku i 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku i w przypadku, gdy w grupie jest dziecko z niepełnosprawnością).
- W miarę możliwości placówki, liczebność grup jest jak najmniejsza. Dla dzieci najmłodszych przeznaczone są 3 sale z osobnymi sypialniami, gdzie ilość dzieci nie przekracza 25 w grupie, natomiast w 4 grupach dzieci powyżej 2 roku, ilość nie przekracza 20 dzieci.

- W miarę możliwości placówki, dla zachowania stałości opieki i poczucia bezpieczeństwa dzieciom – przez większość ich pobytu w żłobku – towarzyszą ci sami opiekunowie lub część z nich.
- Placówka działa w oparciu o zrównoważony rytm dnia, który uwzględnia potrzeby w zakresie posiłku, odpoczynku, ruchu, zabawy i aktywności: społecznych, emocjonalnych, poznawczych i usamodzielniających dzieci. Rytm dnia jest elastyczny i dopasowany do wieku dzieci oraz ich potrzeb.
- Dla dzieci przygotowany jest graficzny plan dnia w formie obrazków zamieszczonych w każdej grupie. Wspólnie z dziećmi po sygnale dźwiękowym następuje zaznaczenie kolejnego obrazka przedstawiającego kolejny punkt dnia.
- Ramowy rytm dnia – „Organizacja dnia” jest znany rodzicom i dzieciom, umieszczony w regulaminie organizacyjnym, na tablicy informacyjnej i stronie internetowej.

➤ Organizacja dnia

- 6.30 – 8.15** - przyrowadzenie dzieci na grupę, powitanie dzieci, indywidualne rozmowy wychowawców z rodzicami, dowolne zabawy dzieci pod kierunkiem opiekunów;
- 8.30 – 9.15** - przygotowanie do śniadania i konsumpcja;
- 9.15 – 9.30** - czynności higieniczne, toaleta, nocnikowanie;
- 9.30 – 10.30** - zajęcia, gry i zabawy tematyczne związane z porą roku, zabawy ruchowe w sali, zabawy manualne przy stolikach, zabawy z elementami tańca i rytmiki, pokazy audio - wizualne dla dzieci (bajki, muzyka), spacer, zabawa na tarasach i placach zabaw;
- 10.30 – 11.00** - drugie śniadanie;
- 11.00 – 11.15** - przygotowanie dzieci do snu i czynności higieniczne;
- 11.15 – 13.00** - wyciszenie, odpoczynek dzieci, drzemka;
- 13.00 – 13.30** - wybudzanie i ubieranie dzieci, oraz czynności higieniczne;
- 13.30 – 14.00** - obiad dzieci;
- 14.00 – 16.30** - zabawy dowolne w sali lub na palcu zabaw pod opieką wychowawców, oraz rozchodzenie się dzieci do domu.
- Żłobek zapewnia codzienne przebywanie dzieci na świeżym powietrzu, jeśli sprzyjają temu warunki atmosferyczne, z wyłączeniem sytuacji braku wystarczającej dla danej grupy ilości opiekunów, niskiej temperatury - 5°C, silnego wiatru, upału lub smogu.

2.9. Żłobek uwzględnia potrzeby rodziców dotyczące podstawowej opieki nad dziećmi.

- Godziny otwarcia placówki, w miarę możliwości, uwzględniają potrzeby rodziców. Żłobek otwarty jest od poniedziałku do piątku, maksymalnie 10 godzin dziennie, w godzinach od 6.30 do 16.30.
- Opieka nad dzieckiem w Żłobku może być wydłużona za dodatkową opłatą, w szczególnie uzasadnionych przypadkach.
- Żłobek zapewnia całoroczną opiekę nad dziećmi, z wyjątkiem świąt ustawowo wolnych od pracy oraz przerw remontowych w placówce. Rodzic informowany jest o dniach wolnych z wyprzedzeniem.
- Określone są godziny na przyjmowanie rodziców lub innych osób w sprawach dotyczących funkcjonowania dziecka w Żłobku oraz przyjmowania wniosków. Godziny przyjmowania umieszczone są na tablicy informacyjnej.
- Żłobek posiada stronę internetową, która jest formą komunikacji z rodzicami i społecznością lokalną. Informacje na stronie uzupełniane są na bieżąco. Na stronie umieszczone są sposoby kontaktowania się z placówką:
 - e-mail: zlobekzlotypromyk@gmail.com
 - telefony: 61 44 22 555 – stacjonarna administracja
 - telefony na poszczególne grupy: Grupa I MALINKI – 664 544 101
Grupa II JAGÓDKI – 664 549 596
Grupa III TRUSKAWECZKI – 664 549 807
Grupa IV MORELKI – 538 273 600
Grupa V BORÓWKI – 538 273 500
Grupa VI CYTRYNKI – 538 273 800
Grupa VII JABŁUSZKA – 538 273 900

Bezpieczeństwo i zdrowie

Żłobek zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki podczas codziennego pobytu dzieci w placówce. W tym celu personel dba o optymalną organizację pracy oraz stale monitoruje warunki pobytu dzieci. Personel identyfikuje sytuacje potencjalnie zagrażające bezpieczeństwu dzieci oraz opracowuje odpowiednie procedury bezpieczeństwa, by zapobiegać wypadkom oraz innym sytuacjom niepożądanym. Personel zna procedury zwiększające bezpieczeństwo przebywających w żłobku dzieci, odbywa regularne badania oraz szkolenia z dziedziny bhp i pierwszej pomocy.

Standard 1

Żłobek zapewnia bezpieczeństwo dzieciom w trakcie ich pobytu w placówce

Opisy standardu

1.1 Żłobek posiada procedury bezpieczeństwa, dotyczące postępowania personelu w sytuacjach potencjalnie zagrażających bezpieczeństwu dzieci:

- pracownicy Żłobka posiadają kwalifikacje zawodowe oraz przeszkolenie z zakresu bhp, ppoż i pierwszej pomocy,
- procedurę przyprowadzania i odbierania dzieci, zawierającą w szczególności: odbiór przez osoby upoważnione (imiennie oświadczenie), postępowanie w sytuacji wątpliwości co do stanu psychofizycznego rodzica/ opiekuna (np. wygląd lub zachowanie wskazujące na stan nietrzeźwości lub stan pod wpływem środków odurzających czy substancji psychotropowych),
- procedurę dotyczącą wyjść na plac zabaw i poza teren placówki, zawierającą w szczególności: sprawdzenie stanu liczbowego dzieci, sprawdzenie, czy teren placu zabaw jest bezpieczny, zebranie zgód rodziców na wycieczkę, sporządzenie karty wycieczki,
- wszyscy pracownicy znajomość procedur poświadczają podpisem.

1.2 Bezpieczeństwo w salach i innych pomieszczeniach Żłobka.

- Przestrzeń w salach jest odpowiednio zabezpieczona, w szczególności: brak dostępu do otwartego okna, kaloryfery posiadają osłony, instalacja elektryczna jest zabezpieczona przed dziećmi, narożniki w salach posiadają zabezpieczające miękkie osłonki, inne według potrzeb.
- Zabezpieczenie drzwi zewnętrznych elektromagnesem, oraz system wideo domofonowy uniemożliwia wtargnięcie osoby niepowołanej do żłobka.
- Zabawki, sprzęt zabawowy i wszelkie urządzenia spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają niezbędne atesty / certyfikaty.
- Miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości jest zabezpieczone przed dostępem dzieci i we właściwy sposób oznakowane.
- W łazienkach zamontowane są centralne regulacje mieszania ciepłej wody.

1.3 Żłobek posiada wypracowane sposoby postępowania podczas zaistnienia wypadków oraz innych sytuacji awaryjnych.

- Personel ma aktualne (uzupełniane raz na dwa lata) przeszkolenie w zakresie udzielania dziecku pierwszej pomocy.
- Apteczka z podstawowymi środkami opatrunkowymi, niezbędnymi środkami do udzielania pierwszej pomocy i instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy jest dostępna dla personelu i regularnie aktualizowana przez osobę wyznaczoną (pielęgniarkę).
- Na terenie placówki, w każdej sali pobytu dzieci jest stale dostępny telefon oraz lista numerów alarmowych i lista numerów kontaktowych do rodziców dzieci.
- Placówka posiada opracowaną procedurę postępowania po zaistnieniu wypadku dziecka, obejmującą w szczególności: udzielenie pomocy przedmedycznej oraz

wezwanie fachowej pomocy medycznej, powiadomienie rodziców lub innych opiekunów prawnych oraz sporządzenie notatki.

- We wszystkich sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, każdorazowo powiadamia się rodzica lub opiekuna prawnego dziecka oraz wzywa się pogotowie.
- Placówka posiada opracowane procedury ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej w formie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Standard 2

Żłobek dba o higieniczne warunki pobytu i zdrowia dzieci

Opisy standardu

2.1 W Żłobku zapewnia się właściwe warunki higieniczne

- Personel posiada aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne oraz badania określające zdolność do wykonywania pracy na danym stanowisku wykonane przez właściwego lekarza medycyny pracy.
- Wszystkie pomieszczenia są regularnie sprzątane według ustalonych procedur.
- Stosowane są środki o szerokim spektrum działania do dezynfekcji rąk, zabawek, małych i dużych powierzchni.
- Pracownicy są zapoznani z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych.
- Zorganizowane jest pomieszczenie gospodarcze do przechowywania środków myjących, sprzętu porządkowego ze zlewem zainstalowanym na wysokości 0,5 metra.

2.2 Żłobek posiada opracowane procedury postępowania w przypadku zachorowania dziecka.

- Dzieci chore (na choroby zakaźne oraz przeziębione) nie są w tym dniu przyjmowane do żłobka.
- Pobyt w żłobku dzieci przewlekle chorych jest rozpatrywany indywidualnie, na podstawie zaświadczenia lekarskiego.
- Procedurę postępowania w przypadku zachorowania dziecka podczas pobytu w żłobku, zawierającą w szczególności: zawiadomienie rodzica o chorobie, obowiązek odbioru dziecka przez osobę upoważnioną.
- Opiekunowie nie podają dzieciom leków.
- W przypadku wystąpienia wysokiej temperatury u dziecka, pielęgniarka może podać środek przeciwgorączkowy na prośbę rodzica po wcześniejszym złożeniu przez niego oświadczenia, które znajduje się w dokumentacji dziecka.
- W przypadku dzieci przewlekle chorych opracowuje się procedurę ewentualnego podawania leku przez pielęgniarkę, po wcześniejszym oświadczeniu rodzica,

potwierdzonym przez lekarza prowadzącego wraz ze szczegółową instrukcją/zleceniem.

- W przypadku zachorowania dziecka w czasie jego pobytu w żłobku, opiekunka pozostaje z dzieckiem do przybycia rodzica/opiekuna prawnego, dbając o jego samopoczucie psychiczne,
- Rodzice są poinformowani, podczas zapisu dziecka do placówki, o procedurach dotyczących postępowania w przypadku choroby dziecka.

2.3 Dzieci każdego dnia przebywają na świeżym powietrzu

- Niemowlętom zapewnia się, w miarę możliwości, leżakowanie lub zabawę na świeżym powietrzu na tarasie balkonowym.
- Starsze dzieci codziennie, z wyłączeniem sytuacji, gdy temperatura spada poniżej -5°C , wieje silny wiatr, jest smog lub upał, wychodzą na plac zabaw, inny teren zielony lub spacer w okolicy przyległej do żłobka.

2.4 W Żłobku prowadzi się działania związane z profilaktyką i promocją zdrowia.

- W miarę możliwości, prowadzone są przez pielęgniarkę badania przesiewowe, dotyczące oceny prawidłowości rozwoju małych dzieci, za wcześniejszą zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
- Rodzice mają dostęp do informacji dotyczących dbania o zdrowie, zapobiegania chorobom i dbania o prawidłowy rozwój dzieci (np. ulotki, akcje informacyjne).

2.5. W żłobku sprawującym opiekę nad więcej niż 20 dziećmi, zatrudnia się pielęgniarkę lub położną, do jej zadań należą w szczególności:

- Rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych i pielęgnacyjnych dzieci we współpracy z rodzicami.
- Dokonywanie aktualnej oceny stanu zdrowia dzieci przebywających w żłobku, za wcześniejszą zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
- Promowanie zdrowia wśród rodziców, udzielanie im porad w zakresie profilaktyki i pielęgnacji dziecka.
- Współpraca z opiekunami dzieci w żłobku w celu sprawowania właściwej opieki zdrowotnej i pielęgnacyjnej nad dziećmi.
- Współpraca ze specjalistą do spraw żywienia i personelem kuchni w zakresie tworzenia jadłospisów z uwzględnieniem dzieci będących na dietach specjalnych.
- Dbanie o właściwy stan sanitarno-epidemiologiczny placówki poprzez nadzór nad myciem i dezynfekcją pomieszczeń według ustalonych procedur.

Adaptacja w żłobku

Pójście do żłobka to ważne wydarzenie w życiu dziecka i jednocześnie duży stres. Zadaniem dorosłych, rodziców i opiekunów, powinno być stworzenie takich warunków, by proces adaptacji przebiegł jak najłagodniej, czyli był stopniowy, rozłożony w czasie oraz dostosowany do indywidualnych potrzeb dziecka. Podstawowym celem pracy w czasie adaptacji jest umożliwienie dziecku zdobycia zaufania do nowego otoczenia oraz zbudowanie więzi z opiekunem, który prowadzi proces jego adaptacji.

Gdy dzieci zaczynają uczęszczać regularnie do żłobka, muszą radzić sobie codziennie z wieloma zmianami. Zmiany te, zwane sytuacjami przejścia, to: poranne powitanie ze żłobkiem i pożegnanie z rodzicami, zmiany opiekunów, pomieszczeń i aktywności w ciągu dnia oraz popołudniowe pożegnanie ze żłobkiem i powrót do domu.

Opiekun pełni rolę łącznika pomiędzy domem a żłobkiem, czy sytuacją znaną a nową w żłobku, z którą dziecko musi sobie poradzić. Szczególnego wsparcia potrzebują wówczas dzieci chodzące do żłobka od niedawna oraz dzieci po dłuższej nieobecności w placówce, np. z powodu choroby.

Ważnym zadaniem placówki jest również przygotowanie dzieci do kolejnego przejścia, czyli pójścia do przedszkola. Opiekunowie, poprzez codzienną pracę z dziećmi oraz współpracę z rodzicami, wspierają ich kompetencje, które pomogą im w udanym starcie przedszkolnym, np. rozwój samodzielności, budowanie pozytywnego i realnego obrazu przedszkola. Wsparcie dzieci w sytuacjach przejścia zapewnia im poczucie bezpieczeństwa oraz rozwija ich umiejętności adaptowania się do zmieniających się warunków, co stanowi jedną z kluczowych kompetencji nabytych w dzieciństwie.

Standard 1

Żłobek zapewnia stopniową i indywidualną adaptację dziecka, prowadzoną w ścisłej współpracy z rodzicami

Opisy standardu

1.1. Adaptacja dziecka w placówce odbywa się w oparciu o opracowany program adaptacyjny.

- Program jest oparty na aktualnej wiedzy dotyczącej psychologii i pedagogiki małego dziecka.
- Program jest opracowany pisemnie, wszyscy pracownicy żłobka rozumieją i akceptują jego założenia.
- Program jest dostępny dla rodziców.

1.2. Adaptacja jest prowadzona w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka.

- Dyrekcja żłobka przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat funkcjonowania placówki oraz umożliwia poznanie przyszłych opiekunów dziecka.
- Opiekunowie wprowadzają rodziców w założenia i przebieg programu adaptacyjnego oraz rolę rodziców w tym okresie.
- Opiekunowie umożliwiają rodzicom zapoznanie się z przestrzenią żłobka i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka – tzw. drzwi otwarte.
- Opiekunowie zbierają informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajień i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego oraz ich priorytetów wychowawczych np. poprzez informacje zawarte w załącznikach do wniosku o przyjęcie dziecka do żłobka, rozmowę indywidualną.
- Żłobek umożliwia rodzicom towarzyszenie dziecku podczas procesu adaptacji: przy poznawaniu nowego otoczenia i nawiązywaniu więzi z opiekunem podczas tzw. drzwi otwartych w żłobku.

1.3. Adaptacja jest prowadzona indywidualnie, zgodnie z potrzebami każdego dziecka.

- Proces adaptacji jednego dziecka prowadzą opiekunowie przypisani do grupy, którzy są dostępni dla dziecka i ściśle współpracują z jego rodziną.
- Adaptacja dziecka w placówce rozpoczyna się od udziału wraz z rodzicem w krótkich spotkaniach adaptacyjnych, podczas których opiekunowie budują kontakt z dzieckiem i stopniowo przejmuje opiekę od rodzica.
- Opiekunowie po spotkaniach adaptacyjnych, na podstawie obserwacji, podejmują decyzję o przebiegu dalszej adaptacji dziecka.
- Dbają o poczucie bezpieczeństwa dziecka, umożliwiając stałe korzystanie z obiektów zastępczych, przytulanek, ulubionej zabawki, wprowadzając różne rytuały podczas pożegnań.
- Zachęcają rodziców, by na początku dziecko przebywało krócej w żłobku i stopniowo jego pobyt był wydłużany.
- Opiekunowie i rodzice codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w żłobku i w domu, np. co jadło, jak się bawiło.

1.4. Opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy.

- Grupę prowadzą stali opiekunowie, minimalizuje się udział nieznanymi dziećmi osobom (zastępstwa).
- W czasie adaptacji dzieci na początku przebywają tylko w swoich salach i stopniowo są zapoznawane z innymi pomieszczeniami.

- Opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami i rytuałami grupowymi, uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi (np. pory snu, pory posiłków) i stopniowo w ciągu roku uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania.
- Prowadzący adaptację, stopniowo wspiera dziecko w nawiązywaniu kontaktów z pozostałymi opiekunami i innymi dziećmi w grupie.

Standard 2

Żłobek wspiera dzieci w codziennym radzeniu sobie ze zmianami

Opisy standardu

2.1. Opiekunowie pomagają dzieciom w codziennych przejściach z domu rodzinnego do żłobka oraz ze żłobka do domu.

- Odpowiednia liczba personelu pozwala by opiekunki z grupy mogły przywitać się z dzieckiem i jego rodziną oraz towarzyszyć dziecku w pożegnaniach z rodzicem.
- Znany dziecku opiekun każdego dnia wita dziecko, nawiązując z nim ciepły kontakt: uśmiecha się, zwraca się do niego po imieniu.
- Powitaniu dziecka i pożegnaniu z rodzicem towarzyszy atmosfera spokoju oraz braku pośpiechu ze strony rodzica i opiekuna.
- Opiekun codziennie przy powitaniu i pożegnaniu ze żłobkiem krótko rozmawia z rodzicem o dziecku.
- Znany dziecku opiekun zawsze towarzyszy dziecku w czasie rozstania z rodzicem i przejmuje bezpośrednio od niego opiekę.
- Opiekun ułatwia dziecku codzienne rozstanie się z rodzicem, wprowadzając różne rytuały (np. pomachanie, przesyłanie buziaczka), zachęcając do przynoszenia obiektów zastępczych, ulubionych zabawek - przytulank.
- Dzieci stopniowo rozstają się z rodzicem, a czas i forma towarzyszenia rodzica dostosowana jest do samopoczucia i możliwości rozwojowych oraz stopnia adaptacji dziecka, np. rodzic może być z dzieckiem w szatni.
- Opiekunowie wspierają rodziców, którzy mają trudności z rozstaniem z dzieckiem, np. wspólnie ustalają czas i sposób porannych rozstań, informują telefonicznie o samopoczuciu dziecka.
- Codziennie organizowane jest wspólne powitanie dzieci w grupie.
- Opiekunowie stosują rytuały pomagające dzieciom w popołudniowym pożegnaniu ze żłobkiem, np. pomachanie, przesłanie buziaczka, „piąteczka”.
- Żłobek aranżuje przestrzeń tak, by sprzyjała codziennym powitanom i pożegnanom, np. wygodne miejsce dla rodziców w szatni lub w sali, wieszak dla rodziców, przewijak.

2.2. Opiekunowie dbają, aby zmiana opiekunów w ciągu dnia była dla dzieci stopniowa.

- Opiekun zawsze uprzedza dzieci wcześniej, że wyjdzie i kto pozostanie z dziećmi oraz żegna się z dziećmi i mówi, kiedy znowu przyjdzie.
- W miarę możliwości placówki, opiekun, który jest zmiennikiem, przychodzi wcześniej, by dzieci mogły się z nim przywitać i zaakceptować zmianę opiekuna.

2.3. Opiekunowie ułatwiają dzieciom przejścia związane ze zmianą aktywności i zmianą pomieszczeń.

- Opiekunowie zawsze uprzedzają dzieci o zmianie aktywności w ciągu dnia, np. mówiąc dzieciom, co się za chwilę wydarzy, czy pokazując dzieciom zobrazowany rytm dnia.
- Opiekunowie umożliwiają dzieciom wcześniejsze poznanie nowych dla nich pomieszczeń w towarzystwie znanego im opiekuna.
- Opiekunowie uprzedzają dzieci o przejściu do innego pomieszczenia.
- Opiekunowie umożliwiają dzieciom wzięcie swoich ulubionych zabawek lub osobistych rzeczy do innego pomieszczenia.

Standard 3

Żłobek przygotowuje dzieci do przedszkola

Opisy standardu

3.1. Opiekunowie budują pozytywny i realny obraz przedszkola.

- Opiekunowie opowiadają i czytają dzieciom książeczki o przedszkolu.
- W miarę możliwości, opiekunowie organizują odwiedziny w pobliskim przedszkolu, gdzie dzieci poznają ogródek przedszkolny, budynek, salę.

3.2. Opiekunowie współpracują z rodzicami w obszarze przygotowania dzieci do przedszkola.

- Opiekunowie przygotowują i przekazują rodzicom wnioski z obserwacji rozwoju ich dziecka w żłobku, np. poprzez spotkanie lub informację pisemną.
- Opiekunowie przekazują rodzicom informacje na temat sposobów przygotowania dziecka do przedszkola, np. poprzez zebranie, materiały informacyjne.
- Opiekunowie zachęcają rodziców do odwiedzenia przyszłego przedszkola dziecka i skorzystania z dostępnych form adaptacji w wybranej placówce.

3.3. Opiekunowie pomagają dzieciom pożegnać się ze żłobkiem.

- Opiekunowie uprzedzają dzieci, że niedługo przestaną chodzić do żłobka i przejdą do przedszkola, wspierają dzieci w radzeniu sobie z różnymi emocjami oraz wzmacniają pozytywne nastawienie dzieci do zmiany.
- Opiekunowie organizują uroczyste pożegnania z dziećmi oraz umożliwiają absolwentom odwiedziny w żłobku.

Żywnienie dzieci w Żłobku

Standard 1

Posiłki w żłobku organizowane są w taki sposób, aby były przyjemne i uczące dla dzieci

Opisy standardu

1.1. Opiekunowie mają wiedzę o zwyczajach żywieniowych każdego dziecka:

- co najmniej raz w roku zbierają informacje od rodziców i dzieci (w zależności od ich wieku) na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci w sytuacji posiłku,
- prowadzą bieżące obserwacje na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci podczas posiłku.

1.2. Cały personel placówki kształtuje spokojną i bezpieczną emocjonalnie atmosferę oraz rozwijają samodzielność i relacje społeczne dzieci podczas posiłku:

- w sali znajduje się specjalnie zaaranżowane miejsce do spożywania posiłków,
- opiekunowie towarzyszą dzieciom w czasie posiłku, są spokojni, siedzą i rozmawiają z dziećmi,
- personel jest skoncentrowany na potrzebach dzieci, uwzględniają ich werbalne i pozawerbalne sygnały zarówno odnośnie potrzeby jedzenia, jak i ilości spożywanych potraw,
- wprowadzają rytuały w czasie wspólnego posiłku (np. piosenka sygnalizująca początek posiłku, powiedzenie „smacznego”, spokojna muzyka),
- opiekunowie przeznaczają na posiłek tyle czasu, by dzieci jadły bez pośpiechu, zgodnie ze swoim tempem i aktualnymi możliwościami.
- dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść, są karmione wyłącznie przez znanych im opiekunów, którzy pozostają z nimi w indywidualnym kontakcie i są uważni na ich sygnały,
- opiekunowie rozmawiają z dziećmi o posiłkach, proponują im potrawy, tłumaczą nazwy i omawiają składniki dania,
- w placówce wyznaczone jest miejsce, w którym jadłospis jest dostępny dla rodziców (w formie pisemnej) oraz, w miarę możliwości, dla dzieci w postaci graficznej (np. poprzez zdjęcia potraw),
- opiekunowie nie zmuszają dzieci do jedzenia, to dziecko decyduje, co i ile zje z oferowanych mu potraw,
- opiekunowie nie nagradzają dzieci za zjedzenie oraz nie karzą ich za odmowę zjedzenia posiłku,

- stopniowo uczą dzieci samodzielnego jedzenia, biorąc pod uwagę poziom umiejętności i gotowości dziecka,
- podają jedzenie w taki sposób, aby dzieci miały możliwość podejmowania decyzji, co do wyboru i ilości jedzenia pytając się co i ile nałożyć,
- akceptują każdą formę spożywania posiłku przez dzieci: karmienie piersią, butelka, jedzenie rękoma, sztućcami,
- wspólnie z dziećmi (w zależności od wieku) przygotowują naczynia i sztućce oraz uczą dzieci sprzątanania po posiłku (np. dzieci przynoszą i odnoszą na tacę naczynia i sztućce, przynoszą potrawy, wycierają stoły),
- aranżują układ stolików podczas posiłku, aby sprzyjał wspólnotowości i społecznym relacjom (np. możliwość rozmowy, wzajemnej pomocy),
- uczą dzieci podstawowych zasad zachowania przy stole np. jemy przy stolikach, nie zabieramy sobie jedzenia, czekamy na swoją kolej, podajemy sobie naczynia z potrawami,
- wprowadzają podstawowe zwroty grzecznościowe, głównie poprzez modelowanie: proszę, dziękuję, smacznego.

Standard 2

W żłobku, w porozumieniu z rodzicami, dba się o zrównoważone i zdrowe żywienie dzieci

Opisy standardu

2.1. Żywnienie w żłobku jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą norm żywienia małych dzieci.

- Podstawą do planowania posiłków dla danej grupy wiekowej są aktualne normy żywieniowe opracowane przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dr med. Aleksandra Szczygła w Warszawie.

2.2. Żłobek zapewnia odpowiednią organizację żywienia.

- W żłobku oferuje się dzieciom od trzech do czterech posiłków o regularnych porach.
- Różnicuje się jadłospis z uwzględnieniem danej grupy wiekowej ze względu na odmienne potrzeby dietetyczne: dla dzieci młodszych do pierwszego roku życia (zazwyczaj dieta indywidualna) i dzieci starszych.
- Uwzględnia się przy komponowaniu posiłków normy kalorii, składniki pokarmowe oraz zalecenia dotyczące żywienia dzieci zdrowych w wieku niemowlęcym i dla grupy wiekowej do 3 roku życia (Załącznik „Zalecenia dietetyczne”).

2.3. W Żłobku dostępne są diety podstawowe i eliminacyjne.

- Dzieci zdrowe otrzymują żywnienie z diety podstawowej.

- W przypadku zgłoszonego problemu żywieniowego pracownik placówki (np. intendent/dietetyk) kontaktuje się z rodzicami w celu przeprowadzenia wywiadu żywieniowego, zawierającego w szczególności: podstawowe dane dziecka i rodziny (imię, nazwisko, wiek, masę ciała), data rozmowy, dane rodzica (imię, nazwisko, nr telefonu, adres mailowy), jednostka chorobowa dziecka bądź przypuszczenie występowania choroby (gdy dziecko nie ma jeszcze wykonanych badań), produkty przeciwwskazane, produkty mogące pojawić się w diecie dziecka. Diety będą stosowane na podstawie zaświadczenia lekarskiego.
- Intendent/dietetyk na podstawie przeprowadzonego wywiadu, zaświadczenia lekarskiego proponuje możliwą dietę do realizacji w ramach żywienia zbiorowego oraz współpracuje z rodzicem przy wyprowadzaniu dziecka z alergii, wprowadzając stopniowo produkty alergizujące.

2.4. Żłobek zapewnia warunki do karmienia mlekiem matki.

- W Żłobku jest możliwość karmienia piersią lub odciągnięcia pokarmu przez matkę w warunkach zapewniających intymność.
- Zapewnia się właściwe warunki do przechowywania i podawania mleka matki dzieciom, które są w taki sposób karmione.

2.5. Opiekunowie dbają o to, by dzieci miały stały i swobodny dostęp do napojów.

- Napoje oraz kubeczki (butelki) wystawione są w miejscu widocznym i dostępnym dla dzieci, na wysokości ich wzroku.
- Opiekunowie uczą dzieci korzystania z miejsca z wystawionymi napojami.
- Personel kilka razy w ciągu dnia przypominają o napojach i proponują dzieciom coś do picia.
- W czasie upałów dzieci mają dostęp do napojów również na placu zabaw dzieci oraz podczas spacerów.

2.6. Żłobek współpracuje z rodzicami w zakresie żywienia dzieci w placówce.

- W żłobku zbiera się informacje od rodziców na temat potrzeb i preferencji żywieniowych dzieci oraz ewentualnych nietolerancji pokarmowych i alergii pokarmowych poprzez: wstępny wywiad opiekuna z rodzicem, a w przypadku problemów żywieniowych pogłębiony wywiad żywieniowy dietetyka/intendenta z rodzicem.
- Na tablicy ogłoszeń udostępniony jest aktualny jadłospis dla dzieci zdrowych i z alergią pokarmową
- Opiekunowie codziennie informują rodziców, co i ile zjadło dziecko w żłobku, poprzez np. rozmowę przy odbiorze lub krótką informację pisemną.
- Żłobek umożliwia rodzicom kontakt z intendentem/dietetykiem, by wesprzeć rodziców w prawidłowym żywieniu dzieci zdrowych, np. poprzez spotkanie indywidualne.

- W przypadku dzieci ze stwierdzoną otyłością prostą lub innymi zaburzeniami, powstałymi na skutek nieprawidłowego żywienia, proponuje się rodzicom konsultację u lekarza – specjalisty.

2.7. Żłobek promuje zdrowe odżywianie i kształtuje zdrowe nawyki żywieniowe u dzieci:

- zapewnia dzieciom zdrowe posiłki,
- prowadzi zajęcia edukacyjne dla najstarszych dzieci dotyczące zdrowego żywienia poprzez, np. zabawy i warsztaty kulinarne,
- podczas imprez i uroczystości dla dzieci i rodziców w żłobku promuje się zdrowe wypieki i słodczyce, a unika się gotowych wysoko przetworzonych produktów cukierniczych.

Zalecana literatura:

♣ *Weker H., Barańska M. Żywnienie niemowląt i małych dzieci. Zasady postępowania w żywieniu zbiorowym. Warszawa: Instytut Matki i Dziecka 2014.*

♣ *Weker H., Barańska M., Strucińska M. Poradnik żywienia dziecka w wieku od 1. do 3. roku życia. Praktyczne zastosowanie Norm Żywnienia opracowanych przez Grupę Ekspertów w 2012. Warszawa: Zakład Żywnienia, Instytut Matki i Dziecka 2012.*

♣ *Jarosz M. Normy żywienia dla populacji Polski. Warszawa: Instytut Żywności i Żywnienia 2017*

Załącznik:

Zalecenia dietetyczne

Żywnienie jest ważnym elementem warunkującym zdrowie i prawidłowy rozwój dziecka. Podkreślany przez WHO (World Health Organization) fakt, że stan zdrowia aż w 70% zależy od czynników środowiskowych, uzasadnia twierdzenie, iż prawidłowe żywienie jest najważniejszym rodzajem profilaktyki wielu schorzeń. Właściwe żywienie musi zaspokajać zapotrzebowanie organizmu na substancje energetyczne, poszczególne składniki odżywcze (białka, tłuszcze, węglowodany) oraz powinno opierać się na spożywaniu produktów zgodnie z tzw. piramidą żywieniową.

Potrzeby żywieniowe dzieci – zapotrzebowanie na energię, podstawowe składniki pokarmowe i płyny – zmieniają się zgodnie z tempem wzrastania i aktywnością fizyczną. Prawidłowe żywienie warunkuje harmonijny wzrost i dojrzewanie, dobre samopoczucie, sprawność fizyczną oraz zdolność do nauki. Dzięki odpowiednio zbilansowanej diecie organizm jest nie tylko chroniony przed niedoborami pokarmowymi, ale także zmniejsza się ryzyko wystąpienia wielu chorób powstających na tle wadliwego żywienia.

- Dzienny jadłospis zawiera wypisane alergeny oraz składniki pokarmowe.
- Uwzględnia się odpowiedni rozkład procentowy dziennej puli energetycznej.

- Zapewnia się urozmaicenie jadłospisu, stopniowo wprowadza się i przyzwyczajają się dzieci do nowych produktów.
- Zapewnia się różnorodność posiłków pod względem doboru produktów i ich konsystencji.
- Zapewnia się różnorodność barwy, smaku i zapachu podczas komponowania posiłków, tak by posiłki były atrakcyjne dla dzieci nie tylko odżywczo, ale również smakowo i wizualnie.
- Należy unikać nadmiernego rozdrobnienia produktów (przecierania i miksowania).
- Sposób żywienia uwzględnia urozmaicony asortyment produktów z każdej grupy (np.: kasze, ryże, makarony, pieczywo itp.).
- W tworzeniu jadłospisu uwzględnia się sezonowość produktów (warzywa i owoce) i ich występowanie w naszej strefie klimatycznej.
- Posiłki podstawowe zawierają produkty białkowe pochodzenia zwierzęcego oraz odpowiednią ilość błonnika pokarmowego.
- Chude mięso czerwone, w tym wędliny, są spożywane nie częściej niż dwa razy w tygodniu, jaja kurze – w dni, kiedy nie jest spożywane mięso. Mięso drobiowe jest spożywane dwa, trzy razy w tygodniu, natomiast ryby – raz, dwa razy w tygodniu.
- Warzywa i owoce są podawane dzieciom w postaci gotowanej i na surowo.
- Potrawy powinny być lekkostrawne i przygotowane z uwzględnieniem wszystkich dozwolonych technik obróbki.
- Nie stosuje się produktów wysoko przetworzonych, słodzonych oraz dosalanych.
- Potrawy przyprawia się stosując zioła i delikatne przyprawy jako alternatywę dla soli i cukru.
- Do picia podaje się wodę nisko mineralizowaną, źródlaną, herbaty ziołowe, owocowe, soki owocowe oraz kompoty owocowe bez cukru.

Odpoczynek w Żłobku

Standard 1

Żłobek stwarza dzieciom odpowiednie warunki do snu i innych form odpoczynku, które są zgodne z ich aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi

Opisy standardu

1.1. Opiekunowie mają wiedzę o potrzebach i przyzwyczajeniach każdego dziecka w zakresie snu i innych form odpoczynku:

- co najmniej 2 razy w roku zbierają informacje od rodziców i dzieci (w zależności od ich wieku) na temat indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń w zakresie snu i odpoczynku,

- prowadzą systematyczną obserwację dzieci w zakresie indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń w kwestii snu i odpoczynku.

1.2. Opiekunowie organizują dla dzieci różne formy odpoczynku i relaksu.

- W Żłobku istnieje cały zakres różnorodnych form odpoczynku i relaksu dla dzieci podczas ich pobytu w sali i na dworze, np. sen, leżenie, słuchanie bajek, oglądanie książeczek, zabawa, relaks przy muzyce, ruch, przebywanie na dworze, spacerowanie.
- Opiekunowie znają różne potrzeby dzieci i dostosowują do tego formy odpoczynku i relaksu – np. wyciszenie, odprężenie, sen.
- Opiekunowie proponują różne formy odpoczynku i relaksu, ale dzieci same decydują o tym, czy, w jaki sposób i jak długo z nich korzystają.
- Opiekunowie dbają, aby w planie dnia zachować równowagę pomiędzy aktywnością, zabawą dzieci a możliwością wyciszenia się, odpoczynkiem.
- Opiekunowie codziennie przebywają z dziećmi na świeżym powietrzu, uwzględniając warunki pogodowe (nie wychodzą w czasie silnego wiatru, upału, smogu, temperatury poniżej minus 5 stopni).

1.3. Opiekunowie dbają o spokojną i bezpieczną atmosferę podczas zasypiania, snu i wybudzania się dzieci.

- Opiekunowie w czasie sytuacji zasypiania, snu i wybudzania dzieci są spokojni, rozluźnieni i nie spieszą się.
- W czasie zasypiania dziecku towarzyszy znany opiekun, który dba o to, żeby dzieci spały w znanym sobie miejscu, w którym czują się bezpiecznie.
- W sytuacji nieobecności znanego opiekuna, inne osoby mają możliwość korzystania z informacji dotyczących przyzwyczajzeń dziecka w kwestii snu, np. gdzie dziecko śpi, jakich ma sąsiadów podczas drzemki i jakie są jego rytuały z nią związane.
- Opiekunowie tworzą dzieciom odpowiednie warunki do samodzielnego przygotowania się do snu, dają możliwość rozbierania się i ubierania w swoim tempie i na poziomie swoich umiejętności.
- Opiekunowie w czasie zasypiania i wybudzenia dzieci stosują wyciszające i odprężające rytuały.
- Opiekunowie nie zmuszają dzieci do spania, ani do położenia się, jeśli nie mają one takiej potrzeby, jednocześnie uwzględniają, że dzieci mogą budzić się i wstawać w różnym czasie.
- Opiekunowie stwarzają warunki do zabawy dla dzieci, które nie śpią lub wcześniej wstały, tak aby dzieci nie przeszkadzały sobie nawzajem.
- Opiekunowie dbają o to, aby w czasie odpoczynku dzieci mogły mieć przy sobie przedmioty, które są dla nich ważne i zapewniają im poczucie bezpieczeństwa.

1.4. Opiekunowie aranżują przestrzeń w czasie snu i innych form odpoczynku w taki sposób, żeby sprzyjała odprężeniu i wyciszeniu się dzieci.

- Placówka zapewnia dzieciom wydzieloną część sali do snu lub w przypadku dzieci w grupach młodszych odrębną salę.
- Dzieci mają własne i oznaczone miejsce do spania, aby mogły je łatwo rozpoznać i czuły się bezpiecznie.
- Opiekunowie, w miarę możliwości placówki, w taki sposób aranżują przestrzeń, aby dzieci mogły, zgodnie ze swoimi potrzebami i preferencjami, spać w różny sposób, np. w łóżeczku, leżaczku.
- Opiekunowie, w miarę możliwości placówki, w taki sposób aranżują przestrzeń, aby dzieci mogły, ze względu na własne preferencje, wybierać miejsce do spania blisko innych dzieci lub w oddaleniu od innych.
- Dzieci mają znane im miejsce, gdzie mogą odłożyć ubrania, które zdjęły, np. krzeselka, półki.
- Opiekunowie w taki sposób aranżują przestrzeń w sali, aby dzieci mogły odpocząć (np. domek, miękkie poduszki).
- Opiekunowie umożliwiają dzieciom stały i swobodny kontakt z materiałami naturalnymi i masami plastycznymi, które poprzez swoją strukturę odprężają je i wyciszają.

Czynności opiekuńczo – higieniczne

Standard 1

Personel wykonuje czynności opiekuńczo-higieniczne z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relację

Opisy standardu

1.1. Czynności opiekuńczo-higieniczne są wykonywane przez bliskich dziecku opiekunów.

- W okresie adaptacji czynności opiekuńczo-higieniczne przejmuje od rodziców i wykonuje opiekun, z którym dziecko buduje więź natomiast po okresie adaptacji stopniowo przejmują nad dzieckiem opiekę inni znani mu z grupy opiekunowie.
- Czynności opiekuńczo-higienicznych nie są wykonywane przez osoby, których dziecko nie zna lub z którymi nie czuje się bezpiecznie.

1.2. Opiekunowie stwarzają warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne przebiegały w spokojnej i bezpiecznej emocjonalnie atmosferze.

- Opiekunowie są uważni na odczytywanie sygnałów werbalnych i pozawerbalnych od dziecka, jednocześnie są delikatni, nie śpieszą się, nie zajmują się dzieckiem rutynowo.
- Opiekunowie pozostają w kontakcie wzrokowym z dzieckiem, rozmawiają z nim, opisują, co robią, obserwują reakcje dziecka dotyczące poczucia komfortu lub dyskomfortu.

Standard 2

Żłobek tworzy odpowiednie warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci

Opisy standardu

2.1. Opiekunowie mają wiedzę dotyczącą indywidualnych potrzeb i przyzwyczajęń dzieci oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo – higienicznych.

- Zbierają informacje od rodziców na temat indywidualnych potrzeb i przyzwyczajęń dzieci oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych podczas spotkań wstępnych oraz przy każdej znaczącej zmianie w tym obszarze u dziecka.

2.2. Opiekunowie podczas każdej sytuacji opiekuńczo - higienicznej uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości dzieci oraz stopień ich samodzielności.

- W ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności opiekuńczo-higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie.
- Opiekunowie dają tyle czasu i wsparcia dzieciom, aby mogły one w swoim tempie uczyć się samodzielności.
- Uczą dzieci różnych nawyków higienicznych i porządkowych, np. mycie rąk przed posiłkiem, wieszanie ubrań w szatni, chowanie butów do szafki, spuszczenie wody w toalecie.
- Przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka oraz po uzgodnieniach z rodzicami i nie wcześniej niż po ukończeniu 1,5 r. życia przez dziecko.
- Opiekunowie przypominają dzieciom o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z niej korzystać, czy nie.
- Dziecko nie jest zawstydzane, ani nie spotyka się z rozczarowaniem opiekunów, gdy załatwi się w ubranie lub pobrudzi się.
- Nie stosuje się systemu kar i nagród w czasie czynności opiekuńczo – higienicznych, natomiast starają się wzmacniać u dziecka poczucie sukcesu z dokonywanych, nawet niewielkich postępów.

- Opiekunowie uwzględniają prawo dziecka do towarzystwa lub do odizolowania się w łazience.

2.3. Opiekunowie aranżują przestrzeń związaną z realizacją czynności opiekuńczo-higienicznych w taki sposób, aby wspierała poczucie bezpieczeństwa dzieci i ich samodzielność.

- Łazienka jest przytulnym miejscem dla dzieci, np. pachnąca, ciepłe oświetlenie, przyjemny wystrój, a miejsce do przewijania jest wydzielone.
- Umywalki, toalety, wieszaki na ręczniki są dostosowane do wzrostu dzieci.
- Miejsca na osobiste rzeczy dzieci w łazience i w szatni są oznakowane.
- Opiekunowie zapewniają odpowiednią ilość miejsca, by dzieci mogły w swoim tempie uczyć się rozbierania i ubierania podczas wychodzenia na dwór i przed snem.
- W miarę możliwości, w łazience i szatni znajdują się lustra na wysokości wzroku dzieci.

Edukacja i rozwój dziecka

Wczesne dzieciństwo to okres bardzo intensywnych i ważnych, z punktu widzenia całego życia, zmian rozwojowych.

Aby dziecko mogło rozwijać się prawidłowo w żłobku, niezbędna jest przede wszystkim uważność i wrażliwość opiekunów na dynamicznie zmieniające się potrzeby dziecka. To opiekun odczytuje i interpretuje potrzeby dziecka oraz tworzy bezpieczne i inspirujące warunki do ich zaspokajania. Bliska relacja z opiekunem jest dla dziecka podstawą, by mogło czuć się bezpiecznie, aktywnie uczyć się i zdobywać nowe doświadczenia.

Dzieci w naturalny sposób uczą się i poznają świat poprzez zabawę. Zabawy swobodne, czyli takie w których dziecko samodzielnie decyduje czym, w co i z kim się bawić, są w tym wieku podstawą rozwoju, nabywania nowych umiejętności, rozwijania ciekawości świata i budowania poczucia sprawstwa. Zabawy planowane i organizowane przez opiekunów powinny wynikać bezpośrednio z preferencji, zainteresowań i doświadczeń dzieci oraz ich potrzeb rozwojowych. Powinny być zawsze propozycją, a dziecko może odmówić w nich uczestnictwa. Dzieci zdobywają wiedzę o otaczającym świecie przede wszystkim poprzez aktywne działanie i eksplorację, zatem potrzebują wielu okazji do swobodnego ruchu, manipulowania przedmiotami oraz wielozmysłowego doświadczania rzeczywistości.

Małe dziecko uczy się nie tylko świata zewnętrznego, ale również samego siebie. Odkrywa świat emocji i własną tożsamość. Czas zabawy w żłobku powinien być zatem dla dziecka również okazją do bezpiecznego doświadczania i okazywania emocji oraz radzenia sobie, przy wsparciu bliskiego opiekuna, z różnymi nastrojami, uczuciami i emocjami.

W zabawie powinna pojawić się możliwość, aby dziecko w bezpiecznych warunkach dokonywało samodzielnych wyborów, doświadczało własnej odrębności, poczucia sprawstwa i wpływania na rzeczywistość.

Wszechstronny rozwój dziecka w żłobku jest wspierany również poprzez różnorodność kontaktów społecznych, zarówno z dorosłymi, jak i z dziećmi. Dzięki nim dziecko doświadcza

przyjemności z przebywania, zabawy i nauki z innymi ludźmi, poszerza kompetencje językowo - komunikacyjne i robi pierwsze kroki w świecie zasad i norm społecznych.

Optymalne środowisko rozwoju małego dziecka powinna cechować dynamiczna równowaga pomiędzy stymulowaniem i zachęcaniem dziecka do aktywnego działania, a zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa oraz stałości i powtarzalności doświadczeń.

Standard 1

Żłobek zapewnia dzieciom warunki do zabaw i zajęć zgodnych z potrzebami rozwojowymi, preferencjami i aktualnymi zainteresowaniami

Opisy standardu

1.1. Opiekunowie znają potrzeby, preferencje i aktualne zainteresowania dzieci związane z zabawą:

- zbierają informacje od rodziców na temat indywidualnych preferencji i zainteresowań zabawowych dzieci,
- prowadzą stałą obserwację dzieci dotyczącą ich potrzeb, preferencji i zainteresowań w zabawie,
- rozmawiają z dziećmi na temat ich preferencji i zainteresowań w zabawie.

1.2. Opiekunowie inicjują i towarzyszą dzieciom w zabawach adekwatnie do ich potrzeb, preferencji i zainteresowań:

- znają szeroki repertuar zabaw adekwatnych do wieku i możliwości rozwojowych dzieci,
- dają dzieciom impulsy do zabawy, zapraszają, ale nie zmuszają ich do podjęcia danej aktywności,
- wchodzi z dzieckiem w partnerskie relacje podczas zabawy np. obie strony mogą inicjować, zmieniać i kończyć zabawę,
- adekwatnie do sytuacji wycofują się z zabawy, dając możliwość bawienia się samodzielnego lub wspólnego z innymi dziećmi,
- reagują na wszystkie niebezpieczne sytuacje pojawiające się w trakcie zabaw,
- wspierają dzieci zaniepokojone trudną sytuacją w trakcie zabawy.

1.3. Opiekunowie planują i organizują zabawy i zajęcia, uwzględniając aktualną sytuację w grupie i potrzeby rozwojowe dzieci.

- Żłobek posiada opracowany system planowania pracy pedagogicznej oparty na wiedzy o rozwoju dzieci, rozpoznaniu specyfiki danej grupy oraz na aktualnych zainteresowaniach dzieci.
- Opiekunowie w taki sposób planują dzień, aby dzieci miały odpowiednią ilość czasu na swobodną zabawę, zgodnie ze swoimi potrzebami.

- Zwracają uwagę, aby zorganizowane zajęcia w grupie były planowane w minimalnym wymiarze czasowym, były dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci w formie tygodniowego planu pracy.
 - Opiekunowie proponują dzieciom udział w zajęciach, ale nie zmuszają ich do uczestnictwa w nich natomiast organizują warunki zabawy w taki sposób, aby dzieci mogły swobodnie powracać do ulubionych czynności i powtarzać je.
- 1.4. Opiekunowie aranżują przestrzeń, tak aby sprzyjała różnorodnym zabawom i zajęciom zgodnym z potrzebami dzieci:
- zapewniają bezpieczną fizycznie przestrzeń do zabawy i zajęć w budynku i poza nim do różnych aktywności i zabaw sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci (strefa aktywności ruchowej, przeglądania i czytania książek, manipulowania i konstruowania, badania i wielozmysłowej stymulacji, zabaw plastycznych, zabaw naśladowczych),
 - zapewniają dostateczną liczbę zabawek, materiałów i sprzętów, tak aby mogły służyć dzieciom do wielokrotnego i długotrwałego eksperymentowania z daną zabawą,
 - stwarzają warunki do tego, aby dzieci miały swobodny (w zasięgu wzroku i rąk) dostęp do wyposażenia służącego zabawie i aby dziecko mogło się łatwo zorientować, gdzie znajduje się dana rzecz do zabawy i gdzie ją później odłożyć,
 - opiekunowie zapewniają przestrzeń i sprzęty do aktywnych zabaw na świeżym powietrzu.

Standard 2

Personel zapewnia dzieciom w żłobku różnorodne zabawy i zajęcia, które wspierają całościowy rozwój dzieci

Opisy standardu

2.1. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój ruchowy dzieci:

- zapewniają możliwość swobodnego ruchu oraz zabaw ruchowych, zarówno w pomieszczeniach, jak i na dworze,
- zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i rozwijania różnego rodzaju ruchu: raczkowanie, chodzenie, bieganie, bujanie, skakanie, turlanie się, wspinanie, schodzenie, czołganie, jeżdżenie poprzez aranżację przestrzeni oraz dostęp do odpowiedniego sprzętu,
- zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i swobodnego manipulowania przedmiotami, które zachęcają do np. dotykania, potrząsania, stukania, dopasowywania, wkładania-wyciągania, układania, przekładania, podnoszenia, odkręcania, chwytania.

2.2. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój poznawczy dzieci:

- wspierają dziecięcą ciekawość i motywację do uczenia się, np. zachęcają do działania, nakierowują uwagę dzieci, dają wskazówki i zapraszają do nowych doświadczeń,

- zapewniają dzieciom możliwość wielozmysłowego doświadczania oraz poznawania rzeczywistości poprzez zabawy, wyposażenie i materiały oddziałujące na różne zmysły: słuchu, wzroku, dotyku, węchu,
- umożliwiają dzieciom możliwość doświadczania twórczej ekspresji, np. poprzez poznawanie różnego rodzaju mas sensorycznych i materiałów plastycznych oraz swobodne eksperymentowanie z nimi,
- oferują dzieciom zabawy zachęcające do badania i poszukiwania rozwiązań, takich jak: sortowanie, kategoryzowanie, dopasowywanie, układanie w kolejności i według wzoru, dostrzeganie podobieństw i różnic, porównywanie ilości i innych właściwości obiektów, budowanie z klocków oraz innych przedmiotów,
- oferują dzieciom zabawy i tematy pomagające im obserwować i rozumieć otaczającą rzeczywistość, np. rodzina, zwierzęta, pory roku, pojazdy, jedzenie, również zabawy, zabawki, przedmioty codziennego użytku, pomagające odtwarzać i lepiej zrozumieć codzienne doświadczenia, takie jak: robienie zakupów, przygotowanie posiłków, zmywanie, opieka nad dziećmi, wizyta u lekarza, jeżdżenie samochodem,
- oferują dzieciom doświadczenia związane z obserwacją zjawisk przyrody, takich jak: deszcz, wiatr, śnieg, światło, zmieniająca się roślinność,
- zachęcają do korzystania z książek i ilustracji, które sprzyjają zrozumieniu zjawisk i wydarzeń z ich najbliższego otoczenia i dnia codziennego.

2.3. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój mowy dzieci i ich komunikację z otoczeniem:

- kładą nacisk na zrozumienie sygnałów i komunikację pozawerbalną z najmłodszymi dziećmi np. pomagają im wyrazić myśli gestami, mimiką i słowami,
- w trakcie zabaw rozmawiają z dziećmi, odpowiadają na ich pytania i wątpliwości, zadają pytania i czekają na odpowiedź,
- znają różnorodne piosenki, rymowanki, wierszyki, zabawy dźwiękonaśladowcze, z których korzystają adekwatnie do sytuacji (pory roku, rytmu dnia, preferencji i nastroju dzieci),
- zachęcają do słuchania, odróżniania, powtarzania różnych dźwięków, rytmu, melodii,
- czytają i opowiadają dzieciom, umożliwiają im dostęp do książek i ilustracji, zapewniając wczesne doświadczenia czytelnicze.

2.4. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój społeczny dzieci:

- wspierają i organizują zabawy w parach, małych grupach oraz całej grupie, zachęcają dzieci do wspólnych zabaw, respektując równocześnie, jeśli dziecko chce się bawić samo,
- wprowadzają stałe zabawy (rytuały), które sprzyjają bezpieczeństwu i integracji w grupie, np. powitanie w kręgu,

- uczą dzieci zasad funkcjonowania w grupie, zaczynając od zasad związanych z bezpieczeństwem, oraz dbają o to, żeby zasady były dla dzieci zrozumiałe, a ich liczba adekwatna do etapu rozwoju dziecka,
- pomagają dzieciom radzić sobie z konfliktami pojawiającymi się w trakcie zabaw, oraz zapewniają dzieciom dostateczną liczbę zabawek, tak aby sprzyjało to dzieleniu się, a nie budziło konfliktów,
- zapewniają w sali odpowiednią wielkość przestrzeni do zabawy, tak by dzieci wzajemnie sobie nie przeszkadzały.

2.5. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój indywidualności dzieci:

- korzystają z zabaw i przedmiotów, które wzmacniają rozwój tożsamości dziecka, np. zdjęć dziecka i rodziny, ulubione zabawki, lustro,
- proponują dzieciom zabawy, w czasie których uczą się w czym są podobne, a czym różnią się od innych dzieci w grupie,
- uwzględniają decyzje dziecka w co, z kim, czym i jak długo chce się bawić,
- stwarzają dziecku warunki do odzwierciedlania, przeżywania i powtarzania swoich codziennych przeżyć w zabawie,
- pomagają rozpoznawać i nazywać emocje i uczucia przeżywane przez dziecko w trakcie zabaw,
- dbają o to, żeby dziecko mogło bez poczucia winy i wstydu przeżywać w zabawie frustracje, porażki i trudne emocje,
- dbają o to, żeby dziecko w zabawie znajdowało własną drogę, mogło uczyć się za pomocą prób i błędów, powtarzania i zmagania się z trudnościami, aby dziecko mogło dostrzegać efekty własnych zmagania, nowe umiejętności i osiągnięcia oraz odczuwać w związku z nimi satysfakcję i dumę.

Infrastruktura i przestrzeń

Aranżacja przestrzeni w żłobku powinna zapewniać dzieciom zarówno poczucie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego, jak i umożliwić aktywne uczenie się.

Zapewnianie odpowiedniej infrastruktury w żłobku oraz regularne dbanie o stan techniczny sprzętu i wyposażenia jest konieczne, by zapewnić dzieciom bezpieczny pobyt oraz nie dopuścić do wypadków i innych zagrażających dzieciom sytuacji.

Otoczenie, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynku, może zapewniać dzieciom różnorodne doświadczenia, stwarzać okazję do aktywności i wyciszenia, być inspirującym miejscem do kreatywnych zabaw, eksplorowania i prowadzenia badań oraz podejmowania i realizowania różnorodnych wyzwań.

Ważne, aby aranżacja przestrzeni – stałe i przewidywalne otoczenie, przyjazna i domowa atmosfera, specjalne miejsce dla rodzin - zapewniała dzieciom emocjonalne bezpieczeństwo w żłobku.

Dzięki aranżacji przestrzeni na strefy (przeglądania i czytania książeczek, aktywności ruchowej, manipulowania i konstruowania, zabaw plastycznych, zabaw naśladowczych, spotkań grupowych), dzieci mają możliwość podejmować różnorodne zabawy i aktywności oraz bawić się indywidualnie, w parach, małych grupkach i w całej grupie. Opiekunowie powinni regularnie monitorować przestrzeń w placówce i dostosowywać ją do zmieniających się potrzeb, preferencji i aktualnych zainteresowań dzieci.

Standard 1

Żłobek zapewnia bezpieczną i zgodną z obowiązującymi przepisami prawa infrastrukturę wewnątrz lokalu i na placu zabaw

Opisy standardu

1.1. Żłobek posiada wszystkie wymagane przepisami prawa decyzje dotyczące wymogów lokalowych i sanitarnych.

- Podmiot prowadzący posiada tytuł prawny do lokalu, w którym jest prowadzony żłobek.
- Lokal znajduje się w budynku spełniającym wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub lokal spełnia wymagania określone w aktualnie obowiązujących przepisach (Rozp. MPiPS z dn. 10 lipca 2014 ze zmianami).
- Żłobek posiada pozytywną decyzję komendanta Państwowej Straży Pożarnej o spełnieniu wymagań przeciwpożarowych.
- Żłobek posiada decyzję od właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci.

1.2. Żłobek zapewnia odpowiednią wielkość powierzchni przypadającej na dziecko zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

1.3. Placówka zapewnia odpowiednią liczbę i rodzaj pomieszczeń.

- Lokal posiada co najmniej jedno pomieszczenie przeznaczone na pobyt dzieci zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
- Dzieciom zapewnia się możliwość spożywania posiłków w higienicznych warunkach oraz miejsce na odpoczynek.
- Żłobek zapewnia dwa pomieszczenia dla każdej z 3 grup dzieci najmłodszych, tak by umożliwić dzieciom spokojny odpoczynek w łóżeczkach.
- W lokalu znajduje się wydzielone miejsce dla personelu, spełniające funkcje pomieszczenia socjalnego oraz szatna.

- Pomieszczenia higieniczno-sanitarne spełniają wymogi aktualnie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.
- W placówce jest wydzielone miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej dla dzieci, rodziców i personelu.

1.4. Pomieszczenia są utrzymane w odpowiednim stanie technicznym.

- W Żłobku przeprowadzane są remonty i konserwacje, w tym przeglądy budowlane, przeglądy sprzętu przeciwpożarowego.
- W Żłobku przeprowadzane są okresowe kontrole wewnętrzne stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia oraz zabawek.

1.5. Znajdujący się na terenie placówki place zabaw zapewnia dzieciom bezpieczny pobyt.

- Plac zabaw jest poddawany obowiązkowym przeglądom budowlanym przez osobę uprawnioną zgodnie z obowiązującymi terminami.
- Wyposażenie placu zabaw posiada wszelkie niezbędne atesty bezpieczeństwa.

Standard 2

Aranżacja przestrzeni w żłobku zapewnia dzieciom poczucie emocjonalnego bezpieczeństwa

Opisy standardu

2.1. Opiekunowie poprzez aranżację przestrzeni tworzą bezpieczną i domową atmosferę:

- zapewniają dzieciom w żłobku stałe i przewidywalne otoczenie i uprzedzają dzieci o dokonywanych zmianach w aranżacji sali oraz - w zależności od wieku i możliwości dzieci - włączają je do tych zmian,
- dbają o to, aby otoczenie, w którym przebywają dzieci, przypominało dom rodzinny, np. poprzez obecność przedmiotów kojarzących się z domem: miękkie poduszki, przytulne oświetlenie.

2.2 Opiekunowie dbają, by przestrzeń odzwierciedlała poszanowanie indywidualności i różnic między ludźmi:

- poprzez udostępnianie dzieciom różnych przedmiotów i zabawek (książki, lalki o różnym kolorze skóry, płci, stanie zdrowia) dbają o to, by dzieci uczyły się podobieństw i różnic między ludźmi i doświadczały akceptacji takimi, jakie są.

Standard 3

Aranżacja przestrzeni w żłobku jest ucząca i inspiruje dzieci do różnych aktywności

Opisy standardu

3.1. Opiekunowie aranżują przestrzeń w placówce uwzględniając wiek dzieci, ich potrzeby rozwojowe i aktualne zainteresowania.

- Opiekunowie mają wiedzę o aranżowaniu uczącej przestrzeni dla dzieci ze względu na wiek i ich potrzeby.
- Systematycznie obserwują, w jaki sposób dzieci korzystają z dostępnej im przestrzeni oraz wyposażenia, by poznać ich aktualne preferencje i zainteresowania.
- Elastycznie dopasowują otoczenie w placówce do danego etapu rozwoju, potrzeb i możliwości dzieci poprzez regularne uzupełnianie i zmiany wyposażenia oraz materiałów do zabawy.

3.2. Opiekunowie, aranżując przestrzeń w placówce, dbają o równowagę bodźców zmysłowych i nie przeciążanie układu nerwowego dzieci:

- w Żłobku dominują stonowane, jasne kolory ścian i wyposażenia,
- unika się nadmiernej ilości dekoracji,
- w Żłobku dba się o odpowiednie oświetlenie, np. poprzez dostęp do naturalnego światła dziennego, unikanie firanek i ozdób na oknach, ochronę przed nadmiernym nasłonecznieniem, korzystanie ze zróżnicowanych źródeł światła,
- opiekunowie dbają o dobrą wentylację pomieszczeń w całej placówce oraz dostęp do świeżego powietrza.

3.3. Opiekunowie w taki sposób aranżują przestrzeń, aby rozwijała samodzielność dzieci:

- zwracają uwagę na to, aby meble i wyposażenie w placówce było dostosowane do wieku i wzrostu dzieci,
- zapewniają dzieciom (w zależności od ich wieku) dostęp do przedmiotów, które można elastycznie i samodzielnie wykorzystywać, np. kartony, koce, tkaniny, poduszki.

3.4. Opiekunowie tak aranżują przestrzeń, aby sprzyjała różnorodnym kontaktom i relacjom między dziećmi.

- W sali jest wyodrębniona przestrzeń na spotkania i zabawy w całej grupie.
- Przestrzeń w sali jest podzielona na strefy tak, aby dzieci mogły się w nich bawić zarówno w małych grupkach, jak i indywidualnie.
- Dbają o odpowiednią ilość materiałów i zabawek sprzyjających wspólnej zabawie i zmniejszaniu rywalizacji, np. zapewniając dużo podobnych zabawek typu klocki, wózki, samochody.

3.5. Opiekunowie aranżują przestrzeń w sali na strefy, które umożliwiają dzieciom różne aktywności i zabawy:

- aranżują, modyfikują, uzupełniają strefy aktywności, zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami dzieci.
- W sali znajdują się następujące strefy:
 - strefa aktywności ruchowej,
 - strefa manipulowania i konstruowania,
 - strefa zabaw plastycznych,
 - strefa odpoczynku.

3.6. Opiekunowie tak aranżują otoczenie w sali, aby dzieci miały różne doświadczenia ruchowe.

- W zależności od wieku i potrzeb dzieci, w Żłobku znajduje się wolna i bezpieczna przestrzeń do swobodnego ruchu, testowania możliwości swojego ciała i trenowania umiejętności motorycznych.
- Opiekunowie „modelują” podłogi za pomocą płaskich podestów, materacy piankowych, stopni, pochyłych powierzchni, małych zagłębień czy podwyższeń, tak aby stanowiły one różne wyzwania ruchowe dla dzieci.
- Zapewniają dostęp dzieciom do różnych inspirujących sprzętów i zabawek ruchowych, takich jak: tunele, zjeżdżalnie, trampoliny, rowerki, zabawki do ciągnięcia, piłki.

3.7. Opiekunowie aranżują przestrzeń do przeglądania, opowiadania, oglądania i czytania książek.

3.8. Opiekunowie organizują w sali dla dzieci strefę do manipulowania i konstruowania:

- dbają, aby w sali była wystarczająca ilość miejsca na manipulowanie, konstruowanie i eksponowanie konstrukcji,
- zwracają uwagę, aby w sali były dostępne materiały, przedmioty i zabawki, które zachęcają dzieci do manipulowania, np. materiały naturalne, przedmioty o różnych fakturach, kolorach, kształtach, rozmiarach, wypełnieniach, z różnych materiałów, typu tablice manipulacyjne, pojemniki z różnymi materiałami, sortery, matryoszki, układanki, magnesy, przybijanki.
- W sali znajdują się proste i liczne przedmioty oraz zabawki tego samego rodzaju do układania i konstruowania, np.: klocki drewniane, klocki plastikowe, materace, poduszki.

3.9. Opiekunowie aranżują przestrzeń do badania i wielozmysłowego doświadczania.

- Dzieci mają dostęp do różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł dotyku, takich jak: materiały o różnych fakturach, dostęp do wody, woreczki wypełnione różnymi materiałami naturalnymi, materiały naturalne – kamienie, muszki, kawałki drewna, pnie drewniane, szyszki, korki.
- Dzieci mają dostęp do:

- różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł wzroku, np.: podłoga medialna, różne kolory materacy, papierów, farb itp.,
 - różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł słuchu, takich jak: przedmioty wydające dźwięki, proste instrumenty muzyczne: dzwonki, bębny, grzechotki, zbiór muzyki klasycznej, kołysanki,
 - różnych przedmiotów stymulujących zmysł równowagi: np. niskie równoważnie i podesty, ścieżki sensoryczne.
- Materiały i przedmioty są dostępne w dużych ilościach, np. duży pojemnik z fasolą, instrument, miska, łyżka dla każdego dziecka.
 - Opiekunowie wykorzystują łazienkę do organizacji różnorodnych zabaw z wodą np. przelewanie, barwienie wody, zabawy pianą.

3.10. Opiekunowie zapewniają dzieciom miejsce, w którym w każdej chwili mają możliwość swobodnego tworzenia i zabaw plastycznych.

- W sali znajdują się meble i sprzęty, które umożliwiają swobodne korzystanie z materiałów plastycznych, np.: stoły, miejsce z materiałami plastycznymi.
- Dzieci mają dostęp do różnorodnych mas sensorycznych, materiałów plastycznych i kreatywnych, takich jak: masa piankowa, piasek kinestetyczny, ciastolina, masa solna, różne rodzaje papieru, kredki grube, kreda, plastelina, nożyczki z zabezpieczeniami, płynne farby i pojemniki do farb oraz różnorodne pędzle, kamyczki, piórka, koraliki.
- Materiały są dostępne w dużych ilościach i w dużych formatach, np. cała miska masy solnej, duże pojemniki z farbami w podstawowych kolorach, duże arkusze papieru.
- Opiekunowie umożliwiają dzieciom tworzenie i wykorzystywanie materiałów zgodnie z ich pomysłami oraz w pozycji, którą dzieci wybiorą, np. na stojąco, na siedząco, w miarę możliwości na podłodze.

3.11. Opiekunowie organizują dla dzieci miejsca do zabaw naśladowczych związanych z odtwarzaniem codziennych czynności, wykonywanych w domu i w najbliższym otoczeniu:

- zapewniają dzieciom dostęp do różnych akcesoriów oraz materiałów i przedmiotów codziennego użytku, takich jak: kuchenka, naczynia i przybory kuchenne, opakowania po prawdziwych produktach spożywczych, lalki, butelki do karmienia, samochody, kolejka, zwierzątko, koce, poduszki,
- dbają, aby dzieci mogły się bawić zabawkami do naśladowania znanych im zawodów np. stetoskop, strzykawki, bandaże, czapka kolejarza.

3.12. Przestrzeń na zewnątrz placówki (plac zabaw) oferuje różne uczące doświadczenia i możliwość przyjemnego spędzania czasu.

- Przestrzeń dla najmłodszych dzieci jest wydzielona i dostosowana do ich wieku, np. poprzez bezpieczne podłoże, osłony, materiały i zabawki dla niemowląt.

- Plac zabaw zapewnia dzieciom różne doświadczenia ruchowe, np. poprzez różnorodne ukształtowanie terenu i sprzęty typu huśtawki, drabinki, karuzele, zjeżdżalnie, piłki, tory przeszkód.
- Plac zabaw zapewnia dzieciom kontakt z naturą, np. poprzez trawiaste przestrzenie, rośliny, drzewa.

Niepełnosprawność i specjalne potrzeby dzieci

Standard 1

Żłobek organizuje warunki pozwalające na uczestnictwo dziecka z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki w codziennym życiu placówki

Opisy standardu

1.1. Żłobek przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością lub wymagające szczególnej opieki na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności i/lub opinii Poradni Psychologiczno Pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

1.2. Żłobek w miarę możliwości dostosowuje przestrzeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością lub wymagających szczególnej opieki, które w niej przebywają.

- Część lokalu posiada odpowiednie warunki architektoniczne, tj. brak schodów, możliwość swobodnego poruszania się wózkami, dostosowana toaleta.
- Opiekunowie, po konsultacjach z odpowiednimi specjalistami, aranżują miejsca codziennych aktywności dzieci, związanych z odpoczynkiem, spożywaniem posiłków, czynnościami opiekuńczo-higienicznymi, zabawą.

Rodzina

Współpraca z rodziną dziecka ma podstawowe znaczenie dla jego funkcjonowania w żłobku: samopoczucia, nawiązywania relacji społecznych, motywacji do poznawania i badania otoczenia. Jej podstawą jest rozumienie i docenienie tego, że rodzice są pierwszymi i najważniejszymi opiekunami dziecka oraz uznanie ich decydującej roli w jego procesie rozwoju i wychowania.

Ważne, aby współpraca personelu placówki i rodziców opierała się na obopólnym zaufaniu, wspólnych uzgodnieniach i działaniach na rzecz dobra dziecka i jego rozwoju. Jest to proces, który wymaga czasu, zaangażowania i wynika z doświadczeń zdobywanych podczas codziennych kontaktów.

Zadaniem żłobka jest inicjowanie współpracy z rodzicami, rozpoznawanie ich potrzeb i oczekiwań dotyczących funkcjonowania placówki, tworzenie warunków do codziennej obecności i współuczestnictwa rodzin w żłobku oraz stały przepływ informacji.

Im większe zaufanie i porozumienie pomiędzy rodzicami a opiekunami, tym bardziej pozytywne i wartościowe są doświadczenia dziecka w placówce.

Standard 1

Żłobek inicjuje i rozwija współpracę z rodzicami

Opis standardu

1.1. Personel żłobka jest zaangażowany w budowanie współpracy z rodzicami.

- Personel (dyrekcja, opiekunowie, personel pomocniczy) rozumie znaczenie współpracy z rodzicami dla rozwoju dzieci i poszerza wiedzę w tym zakresie.
- Wspólnie wypracowuje cele i zasady współpracy z rodzicami dotyczące między innymi obszarów i spraw, na które rodzice mogą mieć wpływ.
- Personel zna cele i zasady współpracy z rodzicami.
- Rodzice są informowani przez personel o celach i zasadach współpracy.

1.2. Personel Żłobka tworzy warunki do codziennej obecności rodzin w placówce.

- Personel jest znany rodzicom (np. przedstawienie całego personelu podczas zebrania, informacje o żłobku na stronie internetowej).
- Personel dba o bezpieczną i przyjazną atmosferę w placówce, pracownicy sygnalizują rodzicom, że są mile widziani w placówce, a ich obecność jest ważna i oczekiwana.
- Opiekunowie witają rodziny na początku i żegnają je na końcu każdego dnia.
- Opiekunowie zwracają uwagę na to, by przebywanie rodzin w placówce nie wpływało negatywnie na samopoczucie i potrzeby innych dzieci np. adaptacja czy wizyty w żłobku uwzględniają porę dnia.
- Opiekunowie aranżują przestrzeń w taki sposób, aby sprzyjała codziennej obecności rodzin w placówce np. poprzez przyjemne i komfortowe miejsca dla rodziców w holu, szatni, sprzyjające rozmowom z opiekunami i z innymi rodzicami.

Standard 2

Personel żłobka stwarza warunki do dialogu z rodzicami, opiekunowie i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację

Opisy standardu

2.1. Żłobek umożliwia rodzicom zapoznanie się z podstawowymi dokumentami pracy placówki.

- Dyrektor żłobka udostępnia rodzicom podstawowe dokumenty pracy placówki: statut, regulaminy, procedury itp.
- Na stronie internetowej placówki dostępne są podstawowe informacje o funkcjonowaniu placówki np. program adaptacyjny, ramowy plan dnia, zasady współpracy z rodzicami.

2.2. Opiekunowie znają i uwzględniają oczekiwania i potrzeby rodziców.

- Dyrektor co najmniej raz w roku bada oczekiwania rodziców na temat ich indywidualnych potrzeb i oczekiwań w zakresie różnych obszarów pracy placówki.
- Dyrektor we współpracy z opiekunami uwzględnia potrzeby i oczekiwania rodzin planując organizację pracy placówki oraz pracę opiekuńczo – edukacyjną z dziećmi.
- Opiekunowie systematycznie dokumentują współpracę z rodzicami.

2.3. Opiekunowie mają całościową wiedzę na temat każdego dziecka, którą dzielą się z rodzicami:

- codziennie wymieniają informacje z rodzicami na temat tego, jak czują i zachowują się dzieci w czasie pobytu w placówce,
- co najmniej dwa razy w roku zbierają informacje od rodziców na temat przyzwyczajeń, preferencji, zainteresowań, doświadczeń dziecka,
- na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzą, przynajmniej raz w roku, rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne.

2.4. Opiekunowie komunikują się z rodzicami uwzględniając ich potrzeby i możliwości:

- oferują różne formy komunikacji, dostosowując je do potrzeb, preferencji i możliwości czasowych rodziców, np. rozmowy, telefon, e- mail, informacje na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej,
- stosują różne sposoby komunikacji bezpośredniej - prowadzą spotkania grupowe i indywidualne rozmowy z rodzicami oparte na prowadzonej obserwacji i dokumentacji rozwoju dziecka i grupy,

2.5. Opiekunowie stwarzają warunki do uczestnictwa każdej rodziny w życiu żłobka:

- dbają o to, aby poznać każdą rodzinę uczęszczającą do placówki,
- zapraszają rodziców do zaangażowania się w codzienne funkcjonowanie placówki, uwzględniając ich preferencje, umiejętności oraz możliwości czasowe,
- uwzględniają różnice w strukturze rodzin oraz zróżnicowanie społeczno-kulturowe np. podejście do wychowania, stosunek do religii itp.

- W placówce może zostać utworzona - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - rada rodziców będąca reprezentantem rodziców dzieci w sprawach dotyczących funkcjonowania placówki (wnioski, opinie, inicjatywy).

Personel – kwalifikacje, kompetencje i rozwój zawodowy

Personel żłobka tworzą pracownicy administracyjni, merytoryczni oraz personel pomocniczy, co zapewnia sprawne funkcjonowanie placówki. Wszyscy pracownicy powinni być zaangażowani i skoncentrowani na działaniach na rzecz dobra dzieci i ich rodzin oraz tworzyć przyjazną, budującą zaufanie atmosferę w placówce.

Filarem placówki są profesjonalni opiekunowie małego dziecka. Zapewniają dzieciom poczucie bezpieczeństwa, rozwijają ciekawość świata i wspierają chęć uczenia się, mają wpływ na umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych, kształtują umiejętności radzenia sobie w nowych i zmieniających się warunkach.

Szczególnie ważna jest jakość interakcji między dzieckiem a opiekunem. Bliska relacja z opiekunem oraz doświadczanie przez dziecko pełnej akceptacji i adekwatnego wsparcia z jego strony stanowi podstawę jego rozwoju. Towarzyszy dziecku na co dzień, jego kontakty z dzieckiem są stałe i częste. Jego obecność jest istotna w szczególnie ważnych emocjonalnie dla dziecka momentach dnia.

Opiekunowie małych dzieci, w związku ze swoją rolą, potrzebują szkoleń opartych na najnowszej wiedzy i badaniach z zakresu rozwoju i edukacji małego dziecka oraz systematycznej analizy własnej pracy. Ważnym czynnikiem podnoszącym efektywność pracy placówki i jakość sprawowanej opieki jest regularna współpraca w zespole. Praca zespołu powinna opierać się na codziennej komunikacji i wymianie informacji oraz na wzajemnym wsparciu i uczeniu się.

Standard 1

Struktura zatrudnienia personelu zapewnia sprawne funkcjonowanie żłobka

Opisy standardu

1.1. Żłobek zatrudnia niezbędny personel administracyjny.

- Żłobkiem kieruje dyrektor.
- Żłobek zatrudnia personel na stanowiskach administracyjnych zgodnie z potrzebami i możliwościami placówki.

1.2. Żłobek zatrudnia personel merytoryczny.

- Żłobek zatrudnia opiekunów. Liczba opiekunów zatrudnionych w żłobku jest zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku, 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku lub w przypadku opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością albo dzieckiem wymagającym szczególnej opieki).

- Personel posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zgodnie z Ustawą o pracownikach samorządowych.
- Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi mają określone prawa i obowiązki określone w regulaminie organizacyjnym oraz w *Karcie zakresu czynności i obowiązków pracownika* (załącznik do standardu).
- W Żłobku zatrudniona jest pielęgniarka.
- W placówce znajduje się własna kuchnia i zatrudnia intendentę/ dietetykę czuwającą nad odpowiednim żywieniem dzieci i dietami eliminacyjnymi.

1.3. Żłobek zatrudnia niezbędny personel pomocniczy.

- W Żłobku prowadzone jest własne żywienie, posiłki przygotowują zatrudnieni: szef kuchni, dwóch kucharzy i dwóch pomocników.
- Żłobek zatrudnia pracownika gospodarczego.
- Żłobek zatrudnia osoby sprzątające i dezynfekujące pomieszczenia, zgodnie z metrażem placówki.

1.4. Żłobek wspiera rozwój zawodowy pracowników żłobka

- W Żłobku zwraca się bardzo dużą uwagę na aktualizację wiedzy dotyczącej rozwoju i pracy z małym dzieckiem. W miarę możliwości finansowych umożliwia się udział w warsztatach, kursach, szkoleniach – Żłobek współpracuje między innymi z I Stowarzyszeniem Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych. W ramach współpracy personel ma możliwość korzystania z bazy szkoleń dostosowanych do placówki opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Pracownicy otrzymują listę dostępnych szkoleń w danym okresie (na tablicy ogłoszeń) – sami decydują w jakim szkoleniu będą uczestniczyć. Każdy z opiekunów biorących udział w szkoleniu opłacanym przez placówkę ma obowiązek przekazania wiedzy i materiałów szkoleniowych pozostałym pracownikom. Opiekunowie mają możliwość korzystania ze szkoleń we własnym zakresie.
- Wszyscy opiekunowie współpracują i wymieniają się wiedzą i doświadczeniem. Starszy opiekun, ze względu na staż i doświadczenie wspomaga i nadzoruje pracę młodszych opiekunów podczas pełnienia codziennych obowiązków. Ten rodzaj współpracy pozwala na zachowanie wypracowanych już standardów oraz wzmacnia relacje między personelem budując tym samym zespół.

Standard 2

Personel tworzy rozwijający się i regularnie współpracujący ze sobą zespół

Opisy standardu

2.1. Personel stale rozwija kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami.

- Przynajmniej raz na pół roku odbywają się spotkania merytoryczne zespołu placówki.
- Personel merytoryczny, co najmniej raz w roku, przeprowadza autoewaluację swojej pracy, np. w oparciu o arkusz autoewaluacji (zał. nr 1).
- Dyrektor, przynajmniej raz na dwa lata, podczas spotkań indywidualnych z opiekunami, dokonuje podsumowania ich dotychczasowej pracy merytorycznej przeprowadzając oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę (zał. nr 2).
- W miarę możliwości, opiekun uczestniczy w szkoleniach zewnętrznych, poszerzających kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami.
- W przypadku sytuacji problemowej, opiekun konsultuje się z innymi członkami zespołu lub specjalistami zewnętrznymi.
- Co najmniej raz w roku, przeprowadzona zostaje analiza satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez instytucję żłobka.
- Dyrektor i pracownicy żłobka, co najmniej raz na dwa lata, przeprowadzają weryfikację realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych realizowanych w placówce.
- Dyrektora żłobka, burmistrz wspólnie z osobami sprawującymi opiekę, na podstawie oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, przeprowadzają, co najmniej raz na dwa lata określenie, obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności osoby sprawującej opiekę.

2.2. Zespół Żłobka systematycznie współpracuje ze sobą.

- Zespół zna i uznaje cele oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną, zawarte w dokumentach żłobka.
- W zespole istnieje podział ról i zadań, odpowiadający zarówno kompetencjom, jak i indywidualnym predyspozycjom oraz doświadczeniom pracowników.
- Kadra merytoryczna komunikuje się na bieżąco, wymienia się informacjami na temat dzieci po to, by adekwatnie odczytywać ich aktualne potrzeby i na nie odpowiadać.
- Osoby prowadzące jedną grupę wymieniają informacje odnośnie obserwacji rozwoju dzieci, planowania pracy i współpracy z rodzicami.
- Członkowie zespołu wzajemnie wspierają się i uczą się od siebie, udzielają sobie informacji zwrotnych, dzielą się doświadczeniami i pomysłami.

Standard 3

Personel rozwija styl opieki i komunikacji z dziećmi oparty na szacunku i uważności na potrzeby dzieci

Opisy standardu

3.1. Opiekunowie posiadają kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem.

- Opiekunowie są uważni na sygnały dziecka, próbują zrozumieć, jakie potrzeby się za nimi kryją.
- Nawiązują fizyczny kontakt, gdy dziecko tego potrzebuje: noszą, bujają, przytulają, trzymają za rękę.
- Akceptują i traktują poważnie wszystkie emocje dziecka, odzwierciedlają je, pomagają je wyrazić, dbają o ukojenie dziecka.
- Reagują odpowiednio do sytuacji: pocieszają, wyjaśniają, rozmawiają, zachęcają do zmiany działania, dają dziecku czas na ochłonięcie.
- Opiekunowie są cierpliwi i spokojni, dają dzieciom czas. Wyciszają własne emocje, by skupić się na wspieraniu dziecka.
- Dbają o naturalny rytm funkcjonowania dziecka, np. nie ponaglają, żeby szybko jadło, nie zmuszają do położenia się.
- Uruchamiają poczucie humoru, optymizm i rozwijają je u dzieci, dbając jednocześnie o to, by żarty były zrozumiałe dla dzieci, nie raniły ich.
- Opiekunowie nie zawstydzają dziecka, nie ranią poprzez komentarze słowne czy reakcje pozawerbalne.
- Nie stosują kar, a uczą stopniowo dzieci ponoszenia konsekwencji swych działań, próbując znaleźć przede wszystkim przyczyny trudnych do przyjęcia zachowań dzieci.
- Stosują narzędzia pogłębiające bliskość, np. zabawy paluszkowe, wyliczanki, rymowanki, piosenki.
- W przypadku nieobecności stałego opiekuna dziecka, placówka troszczy się, aby opiekę nad nim przejęła czasowo osoba znana dziecku.

3.2. Opiekunowie potrafią komunikować się i prowadzić dialog z dziećmi oparty na wzajemności:

- dbają, by to, co mówią, było zrozumiałe dla dziecka, używają języka dostosowanego do jego poziomu rozwoju,
- by nie mówić zbyt głośno, dostosowują ton głosu do sytuacji.
- uważnie i aktywnie słuchają dzieci: są w kontakcie wzrokowym, zadają dziecku pytania, powtarzają jego wypowiedzi czy wokalizy, dają czas na wypowiedzenie się,

- starają się zrozumieć próby dziecka dotyczące komunikowania się i doceniają jego wysiłek,
- dbają o to, by pomóc dzieciom nazywać i rozumieć ich dziecięce doświadczenia: np. uprzedzają je, co się będzie działo, opisują to, czego dzieci aktualnie doświadczają,
- inicjują i prowadzą rozmowy z dziećmi,
- w kontaktach z dziećmi opiekunowie równoważą mówienie i słuchanie, są uważni na to, co dzieci interesuje, podejmują i rozwijają z nimi te tematy.

Załącznik nr 1:**ARKUSZ SAMOOCENY PRACOWNIKA ŻŁOBKA**

Imię i Nazwisko:

Stanowisko pracy:

Jednostka administracyjna:

Staż na stanowisku pracy:

Lp.	Nazwa cechy	Waga cechy				
		1	2	3	4	5
1	Przygotowanie merytoryczne					
2	Wypełnianie obowiązków					
3	Umiejętność analizowania i wnioskowania					
4	Umiejętność podejmowania decyzji					
5	Odpowiedzialność i terminowość					
6	Dyspozycyjność					
7	Inicjatywa i samodzielność					
8	Dyscyplina pracy Umiejętność obsługi urządzeń np. komputer, kserokopiarka itp					
9	Komunikatywność					
10	Umiejętność organizacji pracy na stanowisku					
11	Relacje ze współpracownikami					
12	Relacje z przełożonym					
13	Relacje z klientem- rodzicem					
14	Współpraca między zespołami / grupami					
15	Przepływ informacji w obrębie komórki organizacyjnej					
16	Umiejętność pracy w zespole					
17	Umiejętność pracy w zastępstwie					
18	Przestrzeganie regulaminów i procedur wewnętrznych					
19	Potrzeba rozwoju osobistego					
20	Podnoszenia kwalifikacji					
21	Troska o dobrą opinię żłobka					

data i podpis pracownika

Załącznik nr 2:

**ARKUSZ OKRESOWEJ OCENY PRACOWNIKA ZATRUDNIONEGO
W ŻŁOBKU „ZŁOTY PROMYK” W NOWYM TOMYŚLU**

I. Dane dotyczące ocenianego pracownika

Imię i nazwisko Ocenianego

Stanowisko:

Data zatrudnienia na stanowisku :

II. Poprzednio pracownik uzyskał ocenę w dniu

III. Kryteria okresowej oceny i przyznana przez Oceniającego punktacja za poszczególne kryteria:

	Kryteria ogólne – obowiązkowe dla każdego pracownika:	Ilość punktów
1.	znajomość oraz stosowanie procedur wewnętrznych,	
2.	wiedza i umiejętność organizowania pracy,	
3.	terminowość wykonywania zadań,	
4.	umiejętność współpracy w zespole,	
5.	jakość pracy (sumienność, sprawność, dokładność, rzetelność, zgodność wykonywanej pracy z przepisami i wymaganiami przełożonych),	
6.	podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych,	
7.	indywidualne kryterium wybrane przez dyrektora żłobka	
8.	indywidualne kryterium wybrane przez dyrektora żłobka	
	Suma ilości punktów	

Kryteria indywidualne wybrane przez Oceniającego:

- 1) wiedza specjalistyczna z zakresu pełnionej funkcji,
- 2) umiejętność posługiwania się urządzeniami, np. komputerem, ploterem i inne,
- 3) umiejętność podejmowania decyzji, bezstronność i obiektywizm,
- 4) stosunek do klienta,

- 5) dyspozycyjność,
- 6) umiejętność rozwiązywania trudnych zadań i zachowanie się w sytuacjach szczególnych.

IV. Ocena okresowa

- 1) bardzo dobra: 68-80 punktów
- 2) dobra: 55-67 punktów
- 3) zadowalająca: 41-54 punkty
- 4) negatywna: 0-40 punktów.

Wykonywanie obowiązków przez pracownika w okresie od do
oceniłam

V. Uzasadnienie dla oceny negatywnej:
.....

VI. Zalecenia dla pracownika, który uzyskał ocenę negatywną:
.....

VII. Termin ponownej oceny w przypadku uzyskania oceny negatywnej:
.....

**VIII. Wnioski wynikające z przeprowadzonej oceny, zakres wiedzy i umiejętności wymagających
rozwinięcia. Proponowany plan działań doskonalących umiejętności ocenianego w celu lepszego
wykonania przez niego obowiązków:**
.....
.....

.....
(data podpis Oceniającego)

.....
(data, podpis Ocenianego)

Potwierdzam, że w dniu r. otrzymałam/otrzymałem egzemplarz niniejszej okresowej
oceny oraz zostałam pouczona / zostałem pouczony o prawie odwołania się od przyznanej oceny do
Dyrektora Żłobka, w terminie 7 dni od jej otrzymania.

.....
(miejsce, data)

.....
(podpis ocenianego)

Załącznik 3

ANKIETA DLA RODZICÓW

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o uzupełnienie poniższej ankiety. Celem badań jest zgromadzenie informacji na temat współpracy żłobka z rodzicami. Dzięki Państwa odpowiedziom będziemy mogli udoskonalić swoją pracę. Liczymy na Państwa zrozumienie i zaangażowanie. Im więcej wypełnionych ankiet, tym więcej cennych informacji i większa szansa rozwoju placówki dla dobra Państwa dzieci.

Ankieta jest anonimowa.

1. Grupa, do której uczęszcza dziecko:
 - Malinki
 - Jagódki
 - Truskaweczki
 - Morelki
 - Borówki
 - Cytrynki
 - Jabłuszka
2. Czy zdaniem Państwa żłobek zapewnia dzieciom odpowiednią opiekę pod względem opiekuńczym, wychowawczym i edukacyjnym?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
3. Czy zdaniem Państwa żłobek zapewnia dzieciom odpowiednią opiekę pod względem bezpieczeństwa?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
4. Czy dziecko traktowane jest w żłobku indywidualnie?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
5. Czy według Państwa działania wychowawcze w żłobku są adekwatne do potrzeb dziecka?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
6. Czy zdaniem Państwa stosowane w żłobku metody i formy pracy dostosowywane są do możliwości rozwojowych dziecka?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
7. Czy dziecko chętnie przychodzi do żłobka?
 - tak
 - nie
 - różnie
8. Czy są Państwo zadowoleni z funkcjonowania żłobka pod względem organizacyjnym (godziny otwarcia, reakcja na Państwa uwagi itp.)?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
9. Czy są Państwo zadowoleni z dostosowania budynku oraz sal do potrzeb dzieci, z wyglądu estetycznego żłobka i wyposażenia?
 - tak
 - nie
 - nie mam zdania
10. Jakie Państwo widzą zalety uczęszczania dziecka do żłobka? (możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi)

- wszechstronny rozwój
 - odpowiednie odżywianie kontakty z rówieśnikami
 - nauka samodzielności
 - funkcjonowanie w grupie
 - ustalony rytm dnia
 - inne (jakie?)
11. W jakim stopniu są Państwo zadowoleni z efektów pracy opiekunów z dziećmi?
- bardzo zadowoleni
 - raczej zadowoleni
 - raczej niezadowoleni
 - zdecydowanie niezadowoleni
12. Jak często udzielane są Państwu informacje dotyczące funkcjonowania i postępów dziecka w żłobku?
- zawsze na indywidualną prośbę
 - codziennie
 - kilka razy w tygodniu
 - raz w tygodniu
 - kilka razy w miesiącu
 - raz w miesiącu lub rzadziej
13. Czy zadowala Państwa częstotliwość przekazywania informacji na temat dziecka?
- tak
 - nie
 - nie mam zdania
14. Czy zadowala Państwa sposób przekazywania informacji o trudnościach i postępach swojego dziecka?
- tak
 - nie
 - nie mam zdania
 - różnie
15. Która forma kontaktu dostarcza Państwu najpełniejszej wiedzy o funkcjonowaniu dziecka w żłobku?
- zebrania z rodzicami
 - konsultacje indywidualne
 - kontakt telefoniczny
 - informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń
 - prezentacja prac dziecka
 - strona internetowa
 - inne (proszę podać jakie?)
16. Jak oceniają Państwo swoje kontakty z opiekunkami?
- bardzo dobre
 - dobre
 - złe
 - bardzo złe
 - nie umiem określić
 - to zależy od opiekuna
17. W jakim stopniu mogą Państwo liczyć na pomoc opiekunów w sytuacji zaobserwowania trudności związanych z dzieckiem i po zgłoszeniu ich?
- w dużym stopniu
 - w małym stopniu
 - nie można liczyć na pomoc

18. Co żłobek mógłby

19. Jakie są Państwa zdaniem największe atuty naszego żłobka?

20. Jakie są Państwa oczekiwania wobec naszego żłobka?

Załącznik 4:

KARTA ZAKRESU OBOWIĄZKÓW PRACOWNIKA - PIEŁĘGNIARKA

Pielęgniarka wykonuje swoje obowiązki na podstawie:

- ✓ Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
- ✓ Aktów prawnych dotyczących zagadnień sanitarno-epidemiologicznych i p. pożarowych,
- ✓ Kodeksu Pracy
- ✓ Statutu, regulaminów i zarządzeń obowiązujących w Żłobku.

Nazwisko i imię	
Nazwa jednostki	Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu
Nazwa stanowiska	Pielęgniarka
Podległość służbowa	Dyrektor żłobka
KRYTERIA	WYMOGI
Wykształcenie	Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
Umiejętności	- Umiejętność komunikacji i współpracy w zespole i rodzicami. - Umiejętność organizowania, nadzorowania i analizowania. - Umiejętność rozwiązywania sytuacji problemowych i konfliktów.
Cechy osobowości	Uczciwość, odpowiedzialność, kultura osobista, pracowitość, cierpliwość, zaangażowanie, opiekuńczość, operatywność, rzetelność, komunikatywność,
Współpraca	Dyrektor, Pracownicy, Rodzice/ opiekunowie prawni
Kryteria oceny	- Efektywność i jakość pracy - Prowadzenie kart obserwacji dziecka - Opracowanie i realizacja planu pracy - Gotowość do podejmowania nowych zadań - Wprowadzanie innowacji - Podnoszenie kwalifikacji
Zakres obowiązków	- przestrzeganie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa; - wykonywanie zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie; - dochowanie tajemnicy ustawowo chronionej; - zachowanie uprzejmości i życzliwości w kontaktach z obywatelami, zwierzchnikami, podwładnymi oraz współpracownikami; - niezwłoczne poinformowanie dyrektora oraz współpracowników o niemożliwości stawienia się w pracy; - zgłoszenie dyrektorowi oraz współpracownikom gotowości powrotu do pracy po nieobecności; - zachowanie się z godnością w miejscu pracy i poza nim; - stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
Zakres czynności	- zapewnienie właściwej opieki pielęgnacyjnej, edukacyjnej oraz bezpiecznych i higienicznych warunków w każdym czasie przebywania dziecka w żłobku, - stała opieka nad dziećmi; pozostawienie dzieci pod właściwą i stałą opieką opiekunek; - kształtowanie właściwej atmosfery w pracy oraz przestrzeganie zasad współżycia społecznego; - przyjmowanie i wydawanie dzieci rodzicom/opiekunom prawnym lub osobom upoważnionym przez rodziców we wniosku; - dbałość o bezpieczeństwo dziecka; - wizualna ocena stanu zdrowia dziecka i powiadomienie rodzica o zauważonych objawach chorobowych; - nawiązanie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz nawiązanie więzi z dziećmi; - określenie potrzeb dziecka i sposobu ich zaspokajania; - stosowanie podstawowych metod wychowawczych i edukacyjnych; - dbanie o rozwój dziecka poprzez stymulowanie (odpowiednie zabawy); - doskonalenie sprawności manualnej i motorycznej dziecka; - kształtowanie pozytywnych nawyków dziecka; - zaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych dziecka;

	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o higienę dziecka; - dbałość o czystość otoczenia dziecka, oraz dezynfekcji wyposażenia i pomieszczeń w których przebywają dzieci, - zapobieganie chorobom dziecka; - nadzorowanie wyposażenia apteczki; - zaspokojenie potrzeb żywieniowych dziecka; - udzielanie pierwszej pomocy w przypadku zagrożenia życia dziecka; - współpraca z pozostałym personelem placówki i rodzicami dzieci; - informowanie dyrektora lub intendenta o powstałych usterkach, o wszelkich nieprawidłowościach stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia oraz w działalności placówki; - wprowadzanie nowych pracowników poprzez przygotowanie i wsparcie merytoryczne; - dbałość o odpowiednie wyposażenie pomieszczeń oraz placów zabaw w sprzęt i pomoce niezbędne do prawidłowej realizacji zadań; - uczestniczenie w zebraniach, szkoleniach i naradach; - przestrzeganie regulaminów i zarządzeń obowiązujących w placówce; - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów sanitarno-higienicznych, bhp i przeciwpożarowych oraz HACCP; - realizowanie innych poleceń dyrektora i obowiązków wynikających z potrzeb placówki; - przestrzeganie przepisów sanitarno-higienicznych, bhp i p.poż, HACCP; - realizowanie innych poleceń dyrektora i obowiązków wynikających z potrzeb placówki;
Zakres odpowiedzialności	<p>Pracownik ponosi odpowiedzialność za należyte i terminowe wypełnianie swoich obowiązków pracowniczych, jak też szkody majątkowe powstałe w wyniku ciążących na nim obowiązków (art.38 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, art. 114 i 124 Kodeksu pracy)</p> <p>W szczególności odpowiada za całokształt obowiązków, uprawnień i decyzji w zakresie powierzonego odcinka pracy oraz za naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w stopniu odpowiednim do realizowania zadań.</p>
Zastępstwo	Ustalane na bieżąco w zależności od sytuacji organizacyjnej w placówce
Kształcenie i doskonalenie	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kwalifikacji zawodowych; - samokształcenie; - współpraca z innymi placówkami;

Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje pracownik, drugi pozostaje w aktach osobowych pracownika Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu.

Przyjęłam do wiadomości i przestrzegania:

.....
(data i podpis pracownika)

Załącznik 5:

KARTA ZAKRESU OBOWIĄZKÓW PRACOWNIKA - OPIEKUN

Opiekun wykonuje swoje obowiązki na podstawie:

- ✓ Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
- ✓ Aktów prawnych dotyczących zagadnień sanitarno-epidemiologicznych i p. pożarowych,
- ✓ Kodeksu Pracy
- ✓ Statutu, regulaminów i zarządzeń obowiązujących w Żłobku.

Nazwisko i imię	
Nazwa jednostki	Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu
Nazwa stanowiska	Opiekun
Podległość służbowa	Dyrektor Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu
Wykształcenie	Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
Umiejętności	- Umiejętność komunikacji i współpracy w zespole i rodzicami. - Umiejętność organizowania, nadzorowania i analizowania. - Umiejętność rozwiązywania sytuacji problemowych i konfliktów.
Cechy osobowości	Uczciwość, odpowiedzialność, kultura osobista, pracowitość, cierpliwość, zaangażowanie, opiekuńczość, operatywność, rzetelność, komunikatywność,
Współpraca	Dyrektor, Pracownicy, Rodzice /opiekunowie prawni
Kryteria oceny	- Efektywność i jakość pracy - Prowadzenie kart obserwacji dziecka - Opracowanie i realizacja planu pracy - Gotowość do podejmowania nowych zadań - Wprowadzanie innowacji - Podnoszenie kwalifikacji
Zakres obowiązków	- przestrzeganie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa; - wykonywanie zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie; - dochowanie tajemnicy ustawowo chronionej; - zachowanie uprzejmości i życzliwości w kontaktach z obywatelami, zwierzchnikami, podwładnymi oraz współpracownikami; - niezwłoczne poinformowanie dyrektora oraz współpracowników o niemożliwości stawienia się w pracy; - zgłoszenie dyrektorowi oraz współpracownikom gotowości powrotu do pracy po nieobecności; - zachowanie się z godnością w miejscu pracy i poza nim; - stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
Zakres czynności	- zapewnienie właściwej opieki pielęgnacyjnej, edukacyjnej oraz bezpiecznych i higienicznych warunków w każdym czasie przebywania dziecka w żłobka, - stała opieka nad dziećmi; pozostawienie dzieci pod właściwą i stałą opieką opiekunek; - kształtowanie właściwej atmosfery w pracy oraz przestrzeganie zasad współżycia społecznego; - przyjmowanie i wydawanie dzieci rodzicom (opiekunom prawnym) lub osobom upoważnionym przez rodziców we wniosku; - dbałość o bezpieczeństwo dziecka; - wizualna ocena stanu zdrowia dziecka i powiadomienie pielęgniarki i/lub rodzica o zauważonych objawach chorobowych; - nawiązanie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz nawiązanie więzi z dziećmi; - określenie potrzeb dziecka i sposobu ich zaspokajania; - stosowanie podstawowych metod wychowawczych i edukacyjnych; - prowadzenie zajęć z dziećmi na podstawie planu zajęć; - dbanie o rozwój dziecka poprzez stymulowanie (odpowiednie zabawy); - doskonalenie sprawności manualnej i motorycznej dziecka; - kształtowanie pozytywnych nawyków dziecka; - zaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych dziecka; - dbałość o higienę dziecka; - dbałość o czystość otoczenia dziecka, oraz dezynfekcji wyposażenia i pomieszczeń w których przebywają dzieci, - zapobieganie chorobom dziecka; - nadzorowanie wyposażenia apteczki;

	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb żywieniowych dziecka; - udzielanie pierwszej pomocy w przypadku zagrożenia życia dziecka; - współpraca z pozostałym personelem placówki i rodzicami dzieci; - informowanie dyrektora lub intendenta o powstałych usterkach, o wszelkich nieprawidłowościach stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia oraz w działalności placówki; - wprowadzanie nowych pracowników poprzez przygotowanie i wsparcie merytoryczne; - dbałość o odpowiednie wyposażenie pomieszczeń oraz placów zabaw w sprzęt i pomoce niezbędne do prawidłowej realizacji zadań; - uczestniczenie w zebraniach, szkoleniach i naradach; - przestrzeganie regulaminów i zarządzeń obowiązujących w placówce; - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów sanitarno-higienicznych, bhp i przeciwpożarowych oraz HACCP; - realizowanie innych poleceń dyrektora i obowiązków wynikających z potrzeb placówki;
Zakres odpowiedzialności	<p>Pracownik ponosi odpowiedzialność za należyte i terminowe wypełnianie swoich obowiązków pracowniczych, jak też szkody majątkowe powstałe w wyniku ciążących na nim obowiązków (art.38 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, art. 114 i 124 Kodeksu pracy)</p> <p>W szczególności odpowiada za całokształt obowiązków, uprawnień i decyzji w zakresie powierzonego odcinka pracy oraz za naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w stopniu odpowiednim do realizowania zadań.</p>
Zastępstwo	Ustalane na bieżąco w zależności od sytuacji organizacyjnej w placówce
Kształcenie i doskonalenie	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kwalifikacji zawodowych; - samokształcenie; - współpraca z innymi placówkami;

Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje pracownik, drugi pozostaje w aktach osobowych pracownika Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu.

Przyjęłam do wiadomości i przestrzegania:

.....
(data i podpis pracownika)

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Dobro i bezpieczeństwo dzieci w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Żłobka na rzecz dzieci. Niniejszy dokument powstał w celu ochrony godności dziecka i poszanowania jego praw.

Pracownik Żłobka traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Żłobek realizując zadania, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Żłobka stosował wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejsza Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem, określa standardy pracy i procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określają zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków, poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazują odpowiedzialność osób zatrudnionych w Żłobku za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały dołączone do Planu opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnego i opublikowane na stronie internetowej Żłobka. Dokument jest szeroko promowany wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do Żłobka.

Standard 1

Ochrona Małoletnich przed krzywdzeniem

Obejmują cztery obszary:

- 1) Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w Żłobku,
 - b) zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko,
 - c) zasady reagowania w Żłobku na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,
 - d) zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci,
 - e) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,
- 2) Personel – obszar, który określa:
 - a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi w Żłobku, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym o każdym członku personelu oraz (gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa) informacji z Krajowego Rejestru Karnego (np.: w przypadku zatrudnienia w żłobku opiekuna, dyrektora, wolontariusza, położnej lub pielęgniarki), a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego,

- b) zasady bezpiecznych relacji personelu Żłobka z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania na jego terenie są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem,
 - c) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników Żłobka, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - d) zasady przygotowania personelu Żłobka (pracującego z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami) do edukowania:
 - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - rodziców/opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - e) zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz aktywnego ich wykorzystania,
- 3) procedury – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu Żłobka, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:
- a) zasady dysponowania przez Żłobek danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom,
 - b) zasady eksponowania informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,
- 4) monitoring – obszar, który określa:
- a) zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,
 - b) zasady organizowania przez Żłobek konsultacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.

Słowniczek terminów

1. Dziecko/małoletni – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.
3. Personel – każdy pracownik Żłobka bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
4. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
5. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
6. Dyrekcja – osoba (lub podmiot), która w strukturze Żłobka jest uprawniona do podejmowania decyzji.

7. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora Żłobka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
9. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
10. Przemoc fizyczna wobec dziecka – działanie, które powoduje urazy na ciele lub działanie, które może nieść takie ryzyko np. bicie, popychanie, szarpanie itp.
11. Przemoc emocjonalna wobec dziecka – działanie, które powoduje naruszenie godności osobistej, wyrządzenie szkody psychicznej (krzyk, wyzywanie, zastraszanie, nadmierne wymagania w stosunku do możliwości dziecka itp.).
12. Wykorzystanie seksualne dziecka – jest to zachowanie osoby, która prowadzi do seksualnego zaspokojenia własnych potrzeb kosztem dziecka.
13. Zaniechybanie wobec dziecka – niezapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej, odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, powodujące lub mogące spowodować uszczerbek na zdrowiu dziecka, zaburzenia rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego.

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci – zasady rozpoznawania i reagowania

1. Rekrutacja pracowników Żłobka odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady Rekrutacji stanowią Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów. Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem stanowi załącznik nr 2.
2. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w Żłobku. Zasady stanowią Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
3. Pracownicy Żłobka posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
4. Pracownicy Żłobka monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Żłobka podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

W przypadku powzięcia przez pracownika Żłobka podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, sporządzono zasady interwencji stanowiące załączniki nr 9 / 10 / 11 do standardów, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi Żłobka.

1. Po uzyskaniu informacji, dyrektor Żłobka wzywa opiekunów/rodziców dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu.

2. Wyznaczona przez dyrektora Żłobka osoba sporządza opis sytuacji żłobkowej i rodzinnej dziecka na podstawie obserwacji i rozmów z dzieckiem, opiekunem, pielęgniarką sprawującą opiekę nad dzieckiem w Żłobku oraz rodzicami dziecka, również opracowuje plan pomocy małoletniemu.
3. Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez Żłobek działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - b) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku Żłobek,
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
4. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. **wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu**) dyrektor Żłobka powołuje **zespół interwencyjny**, w skład którego mogą wejść: opiekun i pielęgniarka sprawująca opiekę nad dzieckiem w Żłobku, dyrektor Żłobka, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku.
5. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w punkcie 3 niniejszych Standardów, na podstawie opisu sporządzonego przez opiekuna/pielęgniarkę sprawujących opiekę nad dzieckiem w Żłobku oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
6. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie dziecka, dyrektor Żłobka jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
7. Zespół, o którym mowa w punkcie 4, wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
8. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy małoletniemu wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez dyrektora Żłobka.
9. Dyrektor Żłobka informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Żłobka – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

Uwaga! Pracownicy Żłobka zawiadamiają przedstawicieli służb Ośrodka Pomocy Społecznej o konieczności rozpoczęcia procedury. Jeśli w szeregach Żłobka zatrudnieni są przedstawiciele służb uprawnionych – np. ochrony zdrowia – wówczas uczestniczą oni w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, a także uprawnieni są do samodzielnego wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”.

Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego przez dyrektora Żłobka – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 9.
11. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Żłobek informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
12. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji dziecka w Żłobku.
13. Wszyscy pracownicy Żłobka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Standard 2

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich

1. Żłobek, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci stanowią Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
3. Pracownikowi Żłobka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie dziecka) na jego terenie bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka – wzór stanowi załącznik nr 6.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa w punkcie 3, pracownik Żłobka może skontaktować się z rodzicem/opiekunem dziecka, by uzyskać zgodę na nieodpłatne wykorzystanie zarejestrowanego wizerunku dziecka i określić, w jakim kontekście będzie wykorzystywany, np. umieszczony zostanie na platformie YouTube w celach promocyjnych lub na stronie internetowej Żłobka (niniejsza zgoda obejmuje wszelkie formy publikacji, w szczególności plakaty reklamowe, ulotki, drukowane materiały promocyjne, reklamę w gazetach i czasopiśmie oraz w internecie itp.), lub ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. W przypadku fotografowania, nagrywania dzieci przez rodziców/ prawnych opiekunów, osób zaproszonych (babcia, dziadek) w trakcie uroczystości żłobkowych organizowanych przez placówkę, osoby nagrywające zobowiązują się w formie pisemnej, że nie będą publikować wizerunku innych dzieci – załącznik nr 7.
6. Upublicznienie przez pracownika Żłobka wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka. **Uwaga! Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.**

Standard 3

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w Żłobku

1. Żłobek, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie Żłobka dostęp do internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika na zajęciach z wykorzystaniem narzędzi i sprzętu komputerowego.
3. Osoba odpowiedzialna za dostęp do internetu w Żłobku w porozumieniu z dyrektorem Żłobka zabezpiecza sieć przed niebezpiecznymi treściami, poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
4. Wymienione w punkcie 1 oprogramowanie jest aktualizowane w miarę potrzeb.

Standard 4

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

1. Dyrektor Żłobka wyznacza osobę odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Żłobku.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz zaproponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów ochrony małoletnich przeprowadza wśród pracowników Żłobka, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 8 do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi Żłobka.
5. Dyrektor Żłobka na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, dzieciom i ich rodzicom/opiekunom.

Materiał opracowany został na podstawie zapisów ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606), która wprowadza termin „standardy ochrony małoletnich”, oraz podręcznika *Standardy ochrony dzieci w żłobkach i placówkach oświatowych* pod redakcją Agaty Sotomskiej z Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę”.

INSTYTUCJE POMOCY W GMINIE NOWY TOMYŚL

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
64-300 Nowy Tomyśl, ul. Marszałka Piłsudskiego 8
tel. 61 44 26 953, tel. kom. 695 095 809

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu
64-300 Nowy Tomyśl, ul. Marszałka Piłsudskiego 8
tel. 61 44 26 950

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu
64-300 Nowy Tomyśl, ul. Poznańska 30
tel. 61 44 26 774

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu
64-300 Nowy Tomyśl, ul. Tysiąclecia 3a
tel. 477 723 211

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
64-300 Nowy Tomyśl, ul. Powstańców Wlkp. (vis a vis Komendy Powiatowej
Państwowej Straży Pożarnej) Środa w godz. 15.00 - 16.00
tel. 607 558 609

Zespół Kuratorski Służby Sądowej w Nowym Tomyślu
64-300 Nowy Tomyśl, Plac Niepodległości 31
tel. 61 44 51 716

Zespół Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej przy PCPR w Nowym Tomyślu
(pokój nr 8)
tel. 61 44 26 776 lub 61 44 26 769

Zasady bezpiecznej rekrutacji w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu

1. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika w Żłobku poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Żłobek, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
3. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, dyrektor Żłobka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a) wykształcenia,
 - b) kwalifikacji zawodowych,
 - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
4. W każdym przypadku dyrektor Żłobka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor Żłobka może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Żłobek nie może bowiem samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) oraz Kodeksu pracy.
6. Dyrektor Żłobka przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym. **Uwaga! Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi Żłobek jest zobowiązane sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny**

jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu Żłobka.

7. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze, dyrektor Żłobka potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - 1) imię i nazwisko,
 - 2) data urodzenia,
 - 3) PESEL,
 - 4) nazwisko rodowe,
 - 5) imię ojca,
 - 6) imię matki.
8. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
9. Dyrektor Żłobka przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki na stanowisko opiekuna/pielęgniarki uzyskuje od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
10. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
11. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
12. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
13. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

14. Dyrektor Żłobka jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku opiekuna/pielęgniarki/położnej/wolontariusza lub innej osoby zatrudnianej do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego – **art. 15 ust. 4, 5 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Uwaga! Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych, nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych, oraz pracowników żłobków.**
15. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach.

Załącznik nr 2

do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu

.....
(miejsowość i data)

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem**

Ja,,
posiadający/-a numer PESEL, oświadczam, że
nie byłem/-am skazany/-a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub
przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/-am się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)

Ustalone w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko oraz dziecko – dziecko

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi w Żłobku obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad pracownicy potwierdzają podpisaniem oświadczenia.

I. Relacje personelu Żłobka

Każdy pracownik Żłobka jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi w Żłobku i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

II. Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi w Żłobku pracownik zobowiązany jest:
 - a) zachować cierpliwość i szacunek,
 - b) słuchać uważnie dziecka i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - c) informować dziecko o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę oczekiwania dziecka,
 - d) szanować prawo dziecka do prywatności; jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe; jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych; można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy,
 - e) zapewniać dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć opiekunowi/pracownikowi Żłobka lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęto w Żłobku) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
2. Pracownikowi zabrania się:
 - a) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
 - b) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci; obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,

- c) zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

III. Działania realizowane z dziećmi

1. Pracownik zobowiązany jest:
 - a) doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
 - b) unikać faworyzowania dzieci.
2. Pracownikowi zabrania się:
 - a) nawiązywania z dzieckiem jakichkolwiek relacji, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - b) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja Żłobka nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów oraz samych dzieci,
 - c) proponowania nieletniemu nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
 - d) przyjmowania pieniędzy, prezentów od nieletnich, od rodziców/opiekunów dziecka,
 - e) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych – nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
3. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika, muszą być raportowane dyrektorowi Żłobka.
4. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, sytuacji krzywdzenia dziecka, zobowiązany jest reagować natychmiast i stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

IV. Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można

jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

2. Pracownik Żłobka zobowiązany jest:
 - a) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie,
 - b) być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
 - c) zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania; takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
3. Pracownikowi Żłobka zabrania się:
 - a) bicia, szturchania, popychania oraz naruszania integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób,
 - b) dotykania dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
 - c) angażowania się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
4. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, pracownik Żłobka zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. W każdej czynności pielęgnacyjnej i higienicznej, związanej z pomaganiem dziecku w ubieraniu się i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu czy korzystaniu z toalety, pracownikowi powinna asystować druga osoba zatrudniona w Żłobku. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad dziećmi należą do obowiązków pracownika – zostanie on przeszkolony w tym kierunku.
5. Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest zawsze poinformować o tym osobę odpowiedzialną (np. pielęgniarkę, dyrektora) i/lub postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

V. Kontakty pracownika z dzieckiem poza godzinami pracy

1. Obowiązuje zasada, że kontakt z dziećmi uczęszczającymi do Żłobka powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Pracownikowi zabrania się kontaktów z dziećmi poza godzinami pracy, w tym poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z rodzicami lub opiekunami dzieci poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik zobowiązany jest poinformować o tym dyrektora Żłobka, a rodzice/opiekunowie dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

VI. Bezpieczeństwo online

1. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także własnych działań w internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Jeśli profil pracownika jest publicznie dostępny, to również rodzice/opiekunowie dzieci mają wgląd w cyfrową aktywność pracownika.
2. Pracownik zobowiązany jest wyłączać lub wyciszać osobiste urządzenia elektroniczne w trakcie pracy z dziećmi w Żłobku oraz wyłączyć na terenie Żłobka funkcjonalność Bluetooth.
3. Pracownikowi zabrania się nawiązywania kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

Karta interwencji (wzór)

Imię i nazwisko dziecka			
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)			
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia			
Opis działań podjętych w placówce	Data:	Działanie:	
Spotkania z rodzicami/opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji <i>(zakreślić właściwe)</i>	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny	inny rodzaj interwencji <i>(jaki?)</i> :
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji			
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli Żłobek uzyskał informacje o wynikach tego działania)	Data:	Działanie:	

Zasady ochrony wizerunku małoletniego i danych osobowych dzieci

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. We wszystkich działaniach Żłobka kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą w obec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Rodzice/opiekunowie dzieci decydują, czy wizerunek ich dzieci zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
4. Zgoda rodziców/opiekunów na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
5. Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:
 - a) prośbę o pisemną zgodę rodziców/opiekunów przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania,
 - b) udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online,
 - c) unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska; jeśli konieczne jest podpisanie dziecka, używamy tylko imienia,
 - d) rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku, dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez Żłobek).
6. Zmniejszamy ryzyko kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie następujących zasad:
 - a) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b) zdjęcia/nagrania dzieci koncentrują się na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiają dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby,
 - c) rezygnujemy z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu ze Żłobka,
 - d) wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci są rejestrowane i zgłaszane dyrekcji Żłobka, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożeń bezpieczeństwa dzieci.

7. W sytuacjach, w których Żłobek rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:
 - a) dzieci i rodzice/opiekunowie zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane,
 - b) zgoda rodziców/opiekunów na rejestrację wydarzenia zostaje przyjęta przez Żłobek na piśmie,
 - c) w przypadku rejestracji wydarzenia zleconej osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) dbamy o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - niedopuszczanie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika Żłobka,
 - informowanie rodziców/opiekunów oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia, i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
8. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów dziecka nie jest wymagana.
9. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie żłobkowych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
 - a) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów,
 - b) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie dzieci wyrażą na to zgodę,
 - c) przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze sprawdzamy ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.
10. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba, którzy chcą zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji Żłobka.
11. W powyższej sytuacji upewnimy się wcześniej, że rodzice/opiekunowie udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba, którzy chcą zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, zobowiązani są udostępnić:
 - a) informacje o imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - b) uzasadnienie potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacje, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
 - c) podpisaną deklarację o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

12. Personelowi Żłobka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
13. Personel Żłobka nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
14. W celu realizacji materiału medialnego, dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń Żłobka dla potrzeb nagrania. Podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie dzieci.
15. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, respektujemy ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalamy z rodzicami/opiekunami i dziećmi sposób, w jaki osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.
16. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie wyklucza dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.
17. Żłobek przechowuje materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:
 - a) nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafie, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Żłobek,
 - b) nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji,
 - c) nie przechowujemy w Żłobku materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive),
 - d) nie ma zgody na używanie przez pracowników osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków dzieci,
 - e) jedynym sprzętem, którego używamy jako instytucja, są urządzenia rejestrujące należące do Żłobka.

Nowy Tomyśl, dnia

Żłobek „Złoty Promyk”
Os. Stefana Batorego 18
64-300 Nowy Tomyśl

**OŚWIADCZENIE
O WYRAZENIU ZGODY NA PRZETWARZANIE
DANYCH OSOBOWYCH I WYKORZYSTYWANIE WIZERUNKU**

Ja, niżej podpisana/y

.....
Na podstawie art. 6 ust. 1 lit. A Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) oraz art. 81 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2509)

dobrowolnie wyrażam zgodę na nieodpłatne i nieograniczone wykorzystanie zdjęć z wizerunkiem mojego dziecka:

bez konieczności każdorazowego ich zatwierdzania. Zgoda obejmuje wykorzystanie, utrwalanie, obróbkę i powielanie zdjęć w jakiegokolwiek formie i na wszystkich polach eksploatacji wyłącznie w celu realizacji działań informacyjno-promocyjnych prowadzonych przez Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu.

.....
(czytelny podpis osób składających oświadczenie)

Klauzula Informacyjna zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 RODO

1. Administratorem danych osobowych jest Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu;
2. Administrator Danych Osobowych powołał Inspektora Ochrony Danych, z którym można kontaktować się pod adresem e-mail: s.bilska.zlobek@gmail.com;
3. Dane osobowe Pani/Pana dziecka przetwarzane będą w celu publikacji fotorelacji z pobytu dziecka osobom odwiedzającym stronę internetową w celu promocji placówki Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu, na stronie (facebook) I Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Publicznych i Niepublicznych Żłobków oraz Klubów Dziecięcych, na

stronie (facebook) Urzędu Miasta i Gminy Nowy Tomyśl oraz informacje umieszczone w lokalnej prasie i telewizji;

4. Odbiorcą danych osobowych Pani/Pana dziecka będą oglądający stronę internetową oraz czytelnicy prasy;
5. Pozyskane dane osobowe będą przechowywane przez okres jednego roku od publikacji lub do chwili cofnięcia zgody na wykorzystanie i przetwarzanie;
6. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przetwarzania danych, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
7. Posiada Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Urzędu Ochrony Danych Osobowych gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

Powyższa zgoda obowiązuje na cały okres uczęszczania dziecka do Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu, wszelkie zmiany rodzic jest zobowiązany na bieżąco aktualizować.

.....
(*podpis rodziców/ opiekunów prawnych*)

Załącznik nr 7
*do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu*

Nowy Tomyśl, dnia

Żłobek „Złoty Promyk”
Os. Stefana Batorego 18
64-300 Nowy Tomyśl

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana/y oświadczam, że nie będę upubliczniać zdjęć, filmów nagranych na terenie Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu z udziałem dzieci i pracowników.

.....
(czytelny podpis osób składających oświadczenie)

**Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich
przed krzywdzeniem (wzór)**

Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce?	TAK / NIE
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”?	TAK / NIE
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	TAK / NIE
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	TAK / NIE
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	TAK / NIE
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli TAK, to jakie? Jeśli nie – dlaczego?	TAK / NIE
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem? Co należałoby zmienić? (odpowieź opisowa)	

**Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie
(np. wolontariuszy, pracowników Żłobka oraz inne osoby, które mają kontakt z
dzieckiem)**

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie (Uwaga! Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997 (Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie!).

jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.).

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą dziecko.

doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18. roku życia (przemoc rówieśnicza)

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc,
- równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.).

doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze,
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny (Uwaga! Wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców, oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/-aś).

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie,
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997 (Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie).

jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw (Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.).

doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- porozmawiaj z rodzicem/opiekunem,
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego,

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie,

- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego,
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej (Uwaga! Ośrodek należy powiadomić na piśmie lub mailowo. Pamiętaj należy o podaniu wszystkich znanych danych dziecka, tj. imienia i nazwiska, adresu zamieszkania, imion i nazwisk rodziców. Opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.),
- równoległe złóż do sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny (Uwaga! Wniosek składa się na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaje się wszystkie znane dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców, oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opis, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowano.).

Upoważnienie do przyprowadzania i odbioru dziecka ze żłobka

.....
Imię i nazwisko dziecka / data urodzenia

.....
Imię i nazwisko matki / prawnego opiekuna dziecka

.....
Imię i nazwisko ojca / prawnego opiekuna dziecka

Ja, niżej podpisana/y, upoważniam do przyprowadzania i odbioru mojego dziecka ze Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyszu, w roku szkolnym/..... następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko osoby upoważnionej – stopień pokrewieństwa	Telefon kontaktowy

Biorę na siebie pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka od momentu jego odbioru ze żłobka, przez wskazaną powyżej, upoważnioną osobę.

Nowy Tomyśl, dnia

.....
(podpis matki / opiekuna prawnego dziecka)

.....
(podpis ojca / opiekuna prawnego dziecka)

**Zgoda na przetwarzanie danych osobowych w związku z upoważnieniem do odbioru
dziecka z placówki**

Ja, niżej podpisana/y,

(imię i nazwisko/ PESEL lub data urodzenia)

na podstawie art. 6 ust.1 lit a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) **dobrowolnie wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych (imię, nazwisko, PESEL lub data urodzenia, numer telefonu kontaktowego przez Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu w związku z upoważnieniem przez rodziców/opiekunów prawnych do odbioru dziecka z placówki.**

.....

(imię i nazwisko dziecka)

Nowy Tomyśl, dnia

(czytelny podpis osoby wyrażającej zgodę)

Klauzula informacyjna zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 RODO

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Żłobek „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu, os. Stefana Batorego 18, 64-300 Nowy Tomyśl, reprezentowany przez Dyrektora;
2. Z inspektorem ochrony danych w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu można kontaktować się pod adresem e-maila: s.bilska@gmail.com;
3. Pani/Pana dane osobowe: imię, nazwisko, data urodzenia, PESEL oraz telefon kontaktowy przetwarzane będą w celu odbioru dziecka ze żłobka;
4. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego/ organizacji międzynarodowej;
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres uczęszczania dziecka do placówki Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu;
6. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania (jeśli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody), którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
7. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Urzędu Ochrony Danych Osobowych gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
8. Źródłem pochodzenia Pani/Pana danych osobowych są rodzice/opiekunowie prawni dziecka.

Powyższa zgoda obowiązuje na cały okres uczęszczania dziecka do Żłobka „Złoty Promyk” w Nowym Tomyślu, wszelkie zmiany rodzic jest zobowiązany na bieżąco aktualizować.

.....

(czytelny podpis osoby wyrażającej zgodę)

**Oświadczenie o zapoznaniu się
z Planem opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnym
oraz procedurami w Księdze procedur obowiązujących
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu**

.....
/ imię i nazwisko pracownika /

.....
/stanowisko służbowe /

Oświadczam, że zapoznałam/em się
z treścią Planu opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnym
oraz procedurami w Księdze procedur obowiązujących
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu
i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
/ data /

.....
/ podpis pracownika /

**Oświadczenie o zapoznaniu się
z Planem opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnym
oraz procedurami w Księdze procedur obowiązujących
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu**

.....
/ imię i nazwisko pracownika /

.....
/stanowisko służbowe /

Oświadczam, że zapoznałam/em się
z treścią Planu opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnym
oraz procedurami w Księdze procedur obowiązujących
w Żłobku „Złoty Promyk” w Nowym Tomysłu
i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
/ data /

.....
/ podpis pracownika /